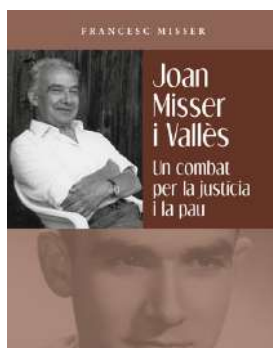

MALARRASSA

El periòdic independent i de distribució gratuïta de Terrassa

Joan Misser

Biografia d'una vida de combat per la justícia i la pau

PÀGINA 14

Narcís Serrat

Muntanyenc i llibreter: recordant el Cau Ple de Lletres

PÀGINA 15

Relats

L'altra i tu, de Mò Bertran

PÀGINA 12

8M, Dia Internacional de les Dones

→ Dones d'Aigua:
Dos anys d'aigua pública a Terrassa

→ Articles de Dolores Lledó,
Rosa Mª Fernández i Samsa,
i Susana Vázquez Badia

→ Mobilitzacions del 8 de març

PÀGINES 2, 7 i 16

→ Rafa Gázquez, advocat i activista

"Els Drets Humans estan desemparats a Terrassa"

PÀGINA 4

→ Aliança dels Ateneus Cooperatius
i el Centre Reempresa

Cooperació per evitar el tancament del comerç de proximitat

PÀGINA 10

Es manté la pressió sobre la sanitat pública

→ Els professionals dels centres de salut de la ciutat i Marea Blanca insisteixen en què calen avenços per millorar l'atenció sanitària

PÀGINA 3

→ Entrevista a Josep Rull

El terrassenc, exregidor i exdiputat, denuncia les pressions carceràries i anuncia que "té molt i molt important a dir"

PÀGINA 5

Sobre el Ple extraordinari i les necessitats de la nostra ciutat

La ciutat que volem: la FAVT porta propostes de millora al Ple municipal

Dolores Lledó

Terrassa afronta un ple extraordinari (divendres 5 de març) per parlar sobre l'estat de la ciutat i, és important justament per la situació a què ens veiem abocats, després de més d'un any de restriccions molt dures i moltes pèrdues, tant a nivell laboral com personal.

La nostra ciutat creix, tot i això, però aquest creixement ha d'anar acompanyat de potents línies d'actuació que no deixin ningú enrere, a cap barri, a cap empresa.

La nostra entitat, com a federació veïnal, presenta en aquest Ple extraordinari moltes línies d'actuació. Evidentment la llista és molt àmplia i es presentaran les més importants, però n'hi ha de moltes altres que també ho són, d'importants, i altres que s'hauran de treballar trobant consensos amb entitats de la ciutat, donada la seva complexitat.

Alguns dels temes que ens preocupen i ocupen i que es presenten a lectura al Ple, són l'ampliació de barris, el projecte Ca n'Anglada 2030, les residències i la dependència, el transport urbà, la implantació de la tecnologia 5G, el malmès sistema sanitari o l'augment de les famílies vulnerables, entre altres. Aquestes i altres es tractaran al consistori.

També tenim línies d'actuació que preocupen igualment als barris, com l'accessibilitat, l'estat dels paviments, la presència i augment de senglers de forma preocupant en alguns d'aquests, el constant tancament d'oficines bancàries i les dificultats que aquest fer comporta a una bona part de la població, i un llarg etcètera; perquè aprofundint en cada barri, el dia a dia està ple de demandes per gestionar per les seves associacions i aquestes, al mateix temps, trobar les vies corresponents per donar-hi resposta. Des de la FAVT, volem reforçar

el nostre suport a totes les associacions veïnals que en aquests moments tan complicats, continuen treballant per millorar les vides de les seves associades i recordar que totes juntes assolirem objectius importants per al benefici comú.

Si el temps i la història ens demostra i recorda quelcom important, és que en els pitjors moments la unió és el camí, promovem des dels nostres barris noves línies de treball adaptades a les noves circumstàncies, perquè aquesta nova realitat ve per canviar-ho tot. Les formes de treballar tradicionals han d'aprendre a conviure amb el teletreball, les reunions presencials han donat pas a les telemàtiques, hem hagut d'adaptar hàbits i aprendre noves formes de convivència. Tot això ens ha de refermar en les lluites de base, les que sempre hi són i continuaran sent-hi, com els drets humans i els drets a les ciutats.

Recordem la creació a la nostra ciutat del Parlament Ciutadà, de les mocions aprovades en el seu dia i treballades amb intensitat per moltes entitats i que tenen molt recorregut i molt a aconseguir en-

“Ens ocupa i preocupa l'ampliació de barris, el projecte Ca n'Anglada 2030, les residències i la dependència, el transport urbà, la implantació de la tecnologia 5G, el malmès sistema sanitari o l'augment de les famílies vulnerables, entre d'altres”

cara, el treball constant de les nostres persones grans en el MPD (moviment per les pensions dignes), cada dilluns defensant els seus drets i els de tots, finalment, perquè tots arribarem a vells. El treball d'Espai Drets, dels moviments en defensa de la sanitat com la PDSPT, del Casal de la Dona, de Creu Roja, de l'Andana, dels col·lectius educatius de la ciutat... i de tantes i tantes entitats que dia a dia treballen a Terrassa per millorar-la des dels seus àmbits, paral·lelament al treball del consistori, però que haurien de tenir lloc en aquest Ple extraordinari sobre l'estat de la ciutat.

Perquè la nostra ciutat creix i necessita de tothom per fer-la GRAN, en majúscules, però sempre i amb la base del moviment associatiu i veïnal, aportant millores i lluint pel nostre futur.

■ Vista del barri de Ca n'anglada

ARXIU

8 de març, continuem el camí

Dolores Lledó

President FAVT/AVV Carbonelles

Aquest 8 de Març ens agafa a totes amb mascareta i amb moltes preocupacions, preocupació pel treball, per la família i la seva salut, per la situació global deteriorada...

I per tantes altres preocupacions que a dia d'avui tristament, continuen vidents, com són els feminicidis en temps de pandèmia. El confinament ha portat a la terrible situació en què les víctimes han hagut de viure amb els seus agressors i augmentar l'estress i el trauma que ja de per si suportaven pel sols fet de ser agredides.

Un nou 8 de Març en pandèmia. Les dones, ja de per si en precari en alguns treballs i sectors han vist com des d'un any vista han hagut de multiplicar-se laboralmente i en molts casos amb gran deficiència de materials de protecció (epis), situació totalment incongruent quan també han estat i estan en primera línia de risc, com les companyes de la neteja o les companyes treballadores del sector sociosanitari i d'assistència domiciliària.

Un any més, continuem demanant igualtat de salaris, igualtat de drets, reconeixements i valoracions al paper que tenim com a dones, mares, germanes i treballadores.

Continuarem celebrant el 8 de Març i si no podem sortir als carrers, farem sentir la nostra veu per altres vies, però any rere any estarem al peu del canó, perquè la lluita feminista engloba tothom, inclou, no segrega, suma, no resta, és el camí per millorar les vides de tothom i aconseguir que algun dia les notícies no comencin amb l'assassinat de cap dona a mans de la seva parella. Ens volem vives i en lluita, ànims a totes les dones que en el seu dia a dia aporten el granet de sorra per fer un món millor, a totes vosaltres, una forta abraçada i reconeixement sincer.

EL 2021, NO T'OBLIDIS!!

COL·LABORA AMB MALARRASSA, EL PERIODISME FET A TERRASSA ET NECESSITA MÉS QUE MAI!

#SomMalarrassa

O vine en companyia, porta una sòcia més!

www.malarrassa.cat/fes-te-de-malarrassa

> Els comitès d'empresa dels centres de salut i Marea Blanca fan un balanç poc encoratjador dels darrers mesos de lluita ciutadana

Sanitat Pública: encara sense respostes i amb moltes mancances pendents a resoldre

Miquel Gordillo

La lluita per una sanitat digna i de qualitat continua més viva que mai, sobretot des de l'adhesió a la mateixa causa que va fer tot el col·lectiu treballador dels centres de salut de la ciutat. Els comitès d'empresa de Mútua, CST i Hospital de Sant Llàtzer, juntament amb la Marea Blanca-PDSPT, van voler donar a conèixer el passat 10 de febrer a la ciutadania un balanç dels darrers mesos de lluita que estant mantenint en defensa de la sanitat pública.

En aquest sentit, remarquen la importància de la unitat, la qual «els fa bastant mal, quan ens trobem amb el CatSalut, sempre plantegen que hauríem de tractar els temes per separat, volen la nostra divisió», segons Esther Fernández, portaveu de Marea Blanca.

Aquesta unitat d'acció va cristal·litzar quan el 27 d'octubre de l'any passat varen fer públic un manifest amb un seguit de reivindicacions, les quals s'agrupen en millores econòmiques, assistencials i socials. D'ençà, han dut a terme trobades amb l'Ajuntament, i van presentar el manifest i el conjunt de reivindicacions en el Ple, rebent el suport unànime de tots els grups municipals. Seguidament, van aconseguir una reunió amb representants de l'àrea sanitària, la qual van qualificar en el seu dia de «desastre»: «la consellera Alba Vergés no ens va rebre i ens va emplaçar a una reunió amb els representants del CatSalut al territori», sense obtenir cap resposta a les seves demandes.

Precisament en referència a les converses amb el CatSalut, segons la portaveu de Marea Blanca, el passat 22 de gener «vam rebre alguna resposta per part del CatSalut però, malauradament, la reunió va seguir el guió de totes les dels últims dos anys: "en prenc nota", "això no ho podem decidir", "ho estudiarem". Reconeixen que fins al moment, l'única resposta va ser el pagament de les pagues per objectius a la Fundació assistencial Mútua de Terrassa i els deutes pendents del CST. Això però és l'únic que s'ha assolit.

Per això, assenyalen, «venim de molt bones intencions, però poques concretades en accions que

hagin canviat l'escenari cada cop més preocupant de l'atenció sanitària a la nostra ciutat». De fet, des de molt abans de la pandèmia, recorden que no s'està complint la normativa que estableix els terminis de referència per a visites, que han de ser de 48 hores pel metge d'atenció primària, per l'especialista, preferent 30 dies, i ordinària 90 dies; per a intervencions, preferent 90 dies; per proves diagnòstiques, preferent 30 dies i ordinària 90 dies. «Sabem que aquests terminis fins i tot es tripliquen!», assegura Fernández.

Llistes d'espera: cal un pla d'urgència

També troben insuficient la resposta que dona el CatSalut respecte les llistes d'espera quirúrgiques. Consideren que manquen accions per evitar les demores en les que estàvem. En el cas de Terrassa, «demores molt per sobre de la mitjana de Catalunya, i aquestes ja no són les recomanables». Per tant, demanen al departament de Salut que aquest tema sigui prioritari: «Segons el CatSalut, les llistes d'espera per visita a l'especialista i per fer-se una prova diagnòstica encara estan en vies de solució, però mentre ens arriben les respostes, la població segueix patint demores», asseguren, «que li retardin un tractament definitiu per solucionar el seu problema de salut o empitjoren perquè s'arriba massa tard a tenir un diagnòstic o pateixen seqüeles i conseqüències que es podrien haver evitat». Així doncs, reclamen que el Departament apliqui mesures urgents.

«Si els treballadors no estan en condicions necessàries, vosaltres no estareu ben atesos»

Tot i reconèixer que hi ha un pla per millorar les llistes d'espera, encara no està funcionant. «Estem parlant d'un tema on cal una actuació d'urgència. La sanitat s'està

■ Darrera concentració en defensa de la sanitat pública, el passat 10 de febrer al Raval de Montserrat.

MG

ofegant, són molts anys de retallades i gestant-se la situació que tenim actualment», i afegia que, si no es fan canvis, «cada vegada més persones patiran les conseqüències».

Un dels punts destacats en les seves reivindicacions és acabar amb la precarietat en la contractació del personal sanitari. «Volem una contractació estable i a temps complet», diu Victòria Ortega, presidenta del comitè d'empresa de Mútua Terrassa. Per això, han recordat al CatSalut que «tota entitat pública, des del dia 1 de gener d'enguany, no pot tenir més d'un 8% de personal temporal».

Constaten que per aquest motiu, els professionals sanitaris marxen a altres països o comunitats «com ara Teruel, on els ofereixen millors condicions salarials i contractuals». En resum, Ortega considera fonamental una contractació digna: «som els professionals sanitaris pitjor pagats d'Europa, fins i tot respecte la resta d'Espanya».

Contra el tancament de CAPs de les poblacions petites

Els representants dels comitès admeten una «plantilla infradotada, amb uns equipaments justos que ara amb l'activitat de l'atenció per la covid evidencia la precarietat

en què ens trobem». Per això mateix, denuncien el tancament de consultoris a localitats com Ullastrell, Viladecavalls i La Floresta, i la centralització que aquest fet suposa, s'allunya el ciutadà del seu punt d'atenció primària, llavors s'ha de desplaçar a les ciutats, amb la dificultat afegida que suposa per a la gent gran». Respecte els Centres d'Urgència d'Atenció Primària (CUAPs), asseguren que aquests no poden estar annexats als centres hospitalaris. També hi ha una reunió pendent entre el CatSalut i l'Ajuntament per abordar aquest tema, amb el compromís d'informar-nos de les decisions preses, manifesten.

El manifest pretén reflectir aquesta precarietat: «els professionals no augmenten en nombre suficient, sinó que són reubicats i les seves funcions es volen reestructurar amb el perill d'acabar amb infermeres fent funcions mèdiques, TCAIs fent funcions d'infermeria, administratius fent funcions pròpies de personal assistencial, i així anem a un personal low cost que assumeix unes responsabilitats que no li pertocuen amb les conseqüències que això pot comportar en l'atenció a l'usuari i en el propi professional».

Demanen a tots els grups polítics «superar la miopia partidista i blindar la Sanitat per revertir anys

de retallades i precarietat que han afectat tant en les condicions laborals com en les assistencials i que l'administració exigeixi als proveïdors el compliment de l'ordre del 2015». Així els van fer saber abans de les passades eleccions, afirmen, quan van convidar totes les formacions polítiques a portar aquestes reivindicacions en els seus programes electorals.

No a les visites telefòniques

Pel que fa a les millores assistencials, Volem més llits en observar la població ha augmentat en nombre i ha envellit, degut a la manca de llits, «tenim a la gent en condicions que no toquen, en passadissos on poden estar hores i dies», segons Ortega. Insisteix en que calen millores en l'atenció primària, la qual els darrers mesos després de la primera onada de la pandèmia «s'ha vist desbordada», tot afegint que «les mesures de amb bones intencions de reorganització han fet més mal que bé, les visites telefòniques no poden substituir les visites presencials». Remarca Ortega que «hi ha punts i tràmits que es poden fer per telèfon, però les visites d'exploració clínica no es poden fer així. Volem donar una sanitat de qualitat, com la volem?, hi ha altres patologies que no són la covid que cal ser seguides».

■ Les presidentes dels comitès d'empresa dels centres sanitaris de la ciutat i membres de Marea Blanca-PDSPT, al Raval el passat 10 de febrer.

La PDSPT anima a reclamar quan no es compleixen els terminis per visites mèdiques i proves diagnòstiques

Les accions de la PDSPT Marea Blanca se centren, a banda de la lluita al carrer i a atendre tots els casos de vulneració que els arriben. Des de fa unes setmanes, la plataforma està duent a terme una campanya informativa per animar a denunciar quan no es compleixen els terminis. Com a exemples, que la visita demanada al metge de capçalera s'ha de concedir en 48 hores, que no es facin visites telefòniques quan han de ser presencials, com és el cas de primeres visites, el seguiment a malats crònics o visites per fer diagnòstics.

En aquells casos en què es consideri que hi ha una manca d'atenció adequada, la plataforma insta a recollir el full de reclamacions al CAP o hospital de referència, complimentar-lo amb les dades personals de

la persona afectada, tot indicant el motiu de la queixa. Es recomana afegir al final del full que «en cas que se'n derivi una patologia greu per l'incompliment dels terminis, el CatSalut serà responsable». Cal portar el full de reclamacions, segellar-lo i enviar-ne una còpia al correu electrònic de CatSalut, o bé enviar-ho a la mateixa PDSPT perquè en facin la gestió. La plataforma recorda que hi ha un termini de 15 dies per rebre algun tipus de resposta, i màxim 3 mesos per obtenir una resposta definitiva.

Per contractar amb la PDSPT,
Telèfon: 653101101, correu electrònic:
defensasaniatpublicagmail.com

> Entrevista amb Rafa Gázquez, advocat i activista pels DDHH

“Els Drets Humans estan desemparrats a Terrassa”

Pep Valenzuela

«Els drets humans a Terrassa estan desemparrats, sobretot el dret a l'habitatge». Ho afirma en Rafa Gázquez, advocat amb despatx propi, al temps que posa tot desforços a atendre i assessorar moviments socials, individualment i des del Consell d'Entitats egarenc, l'Espai Drets o la comissió de DDHH del Col·legi d'Advocats. «Menys mal que hi ha els moviments com la PAH i altres», afegeix a l'afirmació anterior, «que han fet la feina que se suposa que hauria de fer l'administració, xarxa d'aixopluc de persones afectades per les hipoteques, primer, i manca d'accés al mercat d'habitatge».

De fet, la comissió jurídica de la PAH, que ha treballat moltíssim en la darrera dècada, esdevingué després moviment de reallojament, matisa l'advocat, que col·labora amb la Plataforma d'Afectades per la Hipoteca des del 2012. Una perspectiva que li permet argumentar les afirmacions i opinions. «Em vaig vincular perquè pensava que el dret a l'habitatge tenia poques eines jurídiques, i que es podia fer més i millor des dels moviments socials». Una experiència iniciada amb el també advocat i activista Joan Tamayo, que es va anar ampliant i completant amb la participació en altres moviments, de drets humans en general o, en particular, de la defensa del dret a la salut.

Des del Consell, informa, «les entitats fan xarxa d'entitats per impulsar el treball conjuntament. Perquè», subratlla, «els drets humans, per poder defensar-los bé, cal tenir una visió i fer un treball transversal», diu en relacionar habitatge, subministraments, salut, educació... i emfasitza: «la situació general de la ciutat està molt degradada, no només per als més pobres, també per a les comunitats de veïns», en destacar que una de les

causes principals «és quan es deixa de fer una política d'habitatge social, que degrada tota la resta».

Aquí, les administracions públiques tenen una responsabilitat principal. Primer, per garantir els drets, però també «desgraciadament, perquè quan l'administració no actua, apareixen altres grups que se'naprofiten», declara en referència a tota una «mena de màfies», en l'habitatge com també amb persones refugiades, «creant un caldo de cultiu, moltíssims problemes i conflictes».

Un altre problema amb l'administració és el de la transparència amb les dades, «una de les matèries més complexes», destaca en Gázquez, «perquè no és transparent, de vegades ni té les dades, i quan les té o no accessibles o ho són molt difícilment». I en aquest punt, el dret a l'empadronament és bàsic, perquè és la porta als altres, com atenció sanitària o escolarització, per exemple.

“un gran tenidor pot tenir dret a rendiments, però si una persona s'ha de quedar al carrer, això s'ha de tenir en compte»

Aquest problema s'ha denunciat diverses vegades a Terrassa. D'acord amb l'advocat, «l'Ajuntament fa política d'aparador, per sortir als mitjans, però amaga els problemes perquè no se'ls demani responsabilitats».

Una de les conseqüències d'aquest conjunt de vulneracions de drets és el dels problemes psicològics. Aquí en Rafa destaca novament el paper dels moviments socials, que han fet xarxa de suport emocional, per-

■ Assemblea PAH (març de 2017). “Els moviments socials han fet la feina que és responsabilitat de l'Administració”

què el desemparrament de la gent creix en quantitat i gravetat. Amb un altre efecte/causa: el volum de persones que demanen justícia gratuïta no para de créixer.

I parlant de la Justícia, l'advocat assegura: «a la justícia ordinària no veiem que es faci un veritable judici just, de ponderació de drets», tot subratllant: «una cosa és el dret a la propietat i una altra l'ús que s'en fa. A veure, un gran tenidor pot tenir dret a rendiments, però si una persona s'ha de quedar al carrer això s'ha de tenir en compte, a més ho preveu fins i tot la deontologia jurídica». Lamentablement, afegeix, «les lleis no ajuden, massa requisits i documentació; els jutges, normalment, no fan la ponderació de drets, i s'escuden

en la normativa i prou».

Sense defallir, però molt realista, en Gázquez sentència que «la situació ha empitjorat en els darrers anys, però que ho farà més encara», per les «grans quantitats de processos pendents i en curs, però sobretot per la situació econòmica que es preveu ara». I aquí recupera un argument ja citat: «una política social d'habitatge estructural no pot esperar més».

Però, mentre arriba o no aquesta política d'habitatge, ja n'hi ha de coses que es podrien fer, apunta en referència al funcionament dels serveis socials, que considera «molt encarats a tasques administratives i formals, oblidant l'acompanyament a les persones i l'atenció».

De les hipoteques als lloguers

El gran problema de l'habitatge, des de l'esclat de la crisi financera, havia estat el de les hipoteques. Això, ara, ha canviat. L'advocat Rafa Gázquez informa que la gent que va actuar amb la PAH ha anat re-

solent situacions, «s'han anat creant condicions que permeten una millor defensa jurídica. Ara el problema més greu és la gent que s'han quedat sense habitatge, i també els riscos de més desnonaments quan s'acabin les moratòries en vigor per la pandèmia». Es tracta, per tant, d'una «situació d'incertesa de moltes persones, invisibilitzades, amb els projectes de vida molt afectats».

En Gázquez proposa solucions com són les fórmules que prioritzin el dret d'ús dels habitatges. Això, és clar, demana un compromís de les administracions que, com s'ha dit, sembla, en el millor dels casos, una mica feble. Aquí, l'advocat cita el cas d'Hermínia, tractat en aquest mitjà, que ha esdevingut un judici absurd entre dues persones i famílies que totes dues necessiten molt un habitatge. «Era l'ajuntament qui havia de moure's; hi ha eines administratives per repercutir els propietaris les obres que s'hagin de fer. No és lògic tenir habitatge públic buit que, a més, pot crear situacions de conflicte».

“Manca legislació que ponderi els drets”

PV. Advocat de formació i exercici, en Gázquez insisteix en què manca legislació en ponderació de drets, «manca sensibilitat de l'administració», arribant fins i tot a «una situació que podria ser ridícula si no fos terrible, en la qual l'administració judicial i la local es llencen les culpes l'una a l'altra». Tot això en un context en que, «a nivell internacional, la legislació obliga l'Estat espanyol, i els jutges podrien invocar-la per fer coses, però l'Estat s'empara en la Constitució per no fer lleis que tocara».

En aquest escenari contradictori i difícil, en Rafa Gázquez afirma que les solucions comencen per avançar en l'organització dels col·lectius de defensa de drets i els instruments de defensa, «mentre l'administració no arribi a assolir la voluntat de posar els mecanismes, amb la participació ciutadana, també, tal i com es reclama».

Aquí, en Gázquez es plany que, malgrat els discursos i declaracions de part l'Administració, «no es concreta aquesta suposada voluntat, al contrari». En tot cas, com afirma en Rafa d'acord amb una fórmula antiga: «La lluita fa la llei», ell afegeix que «els drets no són per naixement. Es poden perdre també, la llei hauria de ser la protecció del feble i l'indefens; perquè qui té recursos i poder ja s'imposa».

Forçosament, en Rafa treu a col·lació aquí, el pro-

blema amb la Comissió de Seguiment de la Carta Europea dels Drets Humans a la ciutat: «no ha sortit del paper perquè l'Ajuntament no s'ho creu, i sense recursos, sense transparència i bon govern en general, aquestes iniciatives, només des de la bona voluntat, sense mitjans i recursos per fer la feina acurada, no poden funcionar, és inoperant. Jo no veig voluntat política».

Per sort, però, o malgrat els poders, «hi ha una militància, activistes, persones molt compromeses, que crec són punt i espai de referència, ensenyant a viure en col·lectivitat, experiència que jo crec necessària i, òbviament, recomano».

“MAI NO PODRAN EMPRESONAR LES IDEES”

ÒMNIMUM
TERRASSA

> Josep Rull, exregidor de Terrassa i exconseller del Govern, avui pres polític

“He vist coses que no us creuríeu mai a la vida”

Trobar en Josep Rull, pres polític terrassenc, a la terrassa d'una cafeteria cèntrica de la ciutat podria confondre l'observador poc avisat. Però el 21 de febrer ha fet tres anys de presó, en diferents centres i en condicions canviants. Ara mateix va a dormir quatre dies per setmana a la presó, però no es fan il·lusions ni esperen cap gràcia, i menys justícia. «Mentalment partim de la base que la condemna és de 10 anys i mig i no n'espero res», assegura ferm i serè, «perquè el primer que ha de fer un pres és no generar-se expectatives. Ets a la presó i vius al dia, si et generes expectatives i no es compleixen psicològicament és molt dur». Ja han viscut, a més, que per a ells no serveix la legislació habitual. Afirmar també, reafirmant-se en les seves conviccions, que «podríem sortir abans si Catalunya canvia de rumb, o sigui si el projecte que he defensat i pel qual soc a la presó, el d'una República Catalana avançés en aquest període de temps».

■ Josep Rull durant l'entrevista amb Malarrassa

FOTO: PV

Pep Valenzuela

♦ **Diuen els especialistes que l'estat de les presons és un bon termòmetre o imatge real de l'estat o societat en qüestió. Això serveix per a l'espanyol?**

Espanya és un estat de dret de baixíssima intensitat. Crec que per l'absència d'un projecte col·lectiu ambiciós, i per la debilitat intrínseca d'un estat que té unes arrels molt profundes vinculades al pitjor del franquisme. I això es nota en els diversos àmbits, sobretot en la manca de protecció dels drets fonamentals i en la gestió del poder judicial. Aquesta debilitat i la tradició arrelada fan que per afrontar determinats reptes es desactivin el sistema de drets i llibertats i el mateix estat de dret. Això és el que ens ha passat a Catalunya. Podem dir segur tres temes claus: la monarquia, el procés català i determinades expressions vinculades al dret de manifestació o expressió.

♦ **El Procés va anar massa lluny per la capacitat democràtica de l'Estat?**

Sí. Però nosaltres no sabíem ben bé que hi havia darrere el mur. A més, vam cometre errors en la gestió del temps. Jo creia que havíem d'arribar fins al final per saber del cert què hi havia darrere el mur. Ens hem mogut amb expectatives vaporoses i poc consistents, com creure que l'Estat no seria capaç de tanta repressió i que la UE tampoc ho permetria. Però també hem conegut altres aspectes interessants, com el comportament de la Justícia a Alemanya, Bèlgica, Escòcia i el mateix Tribunal de Justícia de la UE.

Ara sabem quins camins són plausibles i quins inviabilitats. El nou embat democràtic que hem de fer ha de ser tenint en compte aquesta cartografia. N'hem de ser absolu-

tament conscients.

♦ **No es va calcular el nivell de violència?**

Ni estàvem preparats ni ho volíem. Per tant, el 27 vam desistir de mantenir aquella defensa de la república, pel risc que hi havia per a la seguretat i la vida de la gent. El nostre és un moviment radicalment pacífic i pacifista. Vam veure a què estava disposat l'Estat l'1-O, i a més teníem informacions que pel 27 ja no serien antiabalsos els qui vinguessin.

♦ **Afirmes que es pot i s'ha de continuar, però com?**

Cal una conjunció d'elements. Primer, ja tenim una força extraordinària que altres processos no tenen o no tenen amb tanta intensitat com nosaltres, per exemple Escòcia. Segon, amb el poder polític limitat que tenim hauríem de ser capaces de visibilitzar com ha de ser aquesta república que volem, bastir des de ja el projecte, amb una agenda social i modernitzadora.

Tercer, sobre aquesta base de fortalesa institucional i moviments socials potents, cal la fermesa i la determinació per poder modificar l'actitud de l'Estat i forçar el diàleg.

♦ **Però d'això ja n'hi va haver molt durant el Procés.**

L'1-O és el gran aprenentatge que tenim. Però cal, si és necessari, més determinació i fermesa. Si no, és impossible de resoldre la qüestió. Un altre element és que a l'hora de gestionar això és no parlar tant i fer més. Nosaltres vam explicar públicament tota la nostra estratègia, fins a uns nivells que ens afeblíen. Llavors, aprenentatge: per avançar, fer molt i parlar poc.

Encara sobre aquesta determinació, vull concretar, es tracta d'esdevenir un problema, en termes democràtics, clar; que l'Estat es vegi forçat a gestionar, que l'obligui a

negociar. I això no es pot fer només amb expectatives. És la confrontació intel·ligent que diu el president Puigdemont.

♦ **Creus que aquesta és una perspectiva a llarg o mig termini?**

Depèn de la unitat que siguem capaces d'assolir en el món sobiranista, tant partits com entitats...

Hem après que junts hem estat quasi imbatibles, la fita es l'1-O, que va anar fins i tot més enllà de l'independentisme. Junts hem multiplicat i creat sinergia per avançar.

♦ **Ara, però, sembla molt lluny.**

Una de les conseqüències de la repressió ha estat aquest afebliment,

esmicolament en alguns casos, de la unitat. Els 650.000 vots que perd el sobiranisme... no es casualitat, és conseqüència directa d'això. El principal repte ara és refer aquesta unitat i traslladar una imatge de confiança i seriositat, solvència i previsibilitat, posant el projecte col·lectiu pel davant.

♦ **Els problemes, en tot cas, venen d'abans, ja has comentat alguna cosa...**

Certament, no és fàcil. D'això, de fet i però, ja anàvem coixos des del 3 d'octubre del 2017. Tinc coses a dir, com a l'escena de *Blade Runner*: he vist coses que no us creuríeu mai a la vida. He fet un llibre a la presó on les he insinuades, però no crec que encara les hagi d'explicar, però les explicarem i s'entendran moltes de les dificultats. No tothom, en els moments més transcendents, va fer el que tocava. En aquests moments, si expliqués això que he vist i no us creuríeu mai, crec que no ajudaria, per tant... les llagues a la boca i la llengua sagnen, però respiro fondo i anem endavant.

♦ **Parles de membres del govern o altres polítics?**

Globalment, vam estar amb el poble, vam ser honestos, la immensa majoria, coneixiem els riscos, i alguns ho estem pagant amb presó i exili. L'exili, potser més dur, perquè a la presó sabem la condemna, però no hi ha temps definit per poder tornar. Vam ser lleials al programa i el mandat, calia ser respectuosos amb un poble que no ha fallat mai, com deia Lasarte.

“La presó, a l'Estat espanyol, és pur càstig”

Doncs sí, no manquen forces, il·lusió i energia. En Rull explica que van crear una companyia de teatre a Lledoners, l'Elenc Artístic de Lledoners, el que li ha permès visitar diferents preons del país, a banda les d'Extremadura i Soto del Real, a Madrid. Assegura que per a les dones del grup, la Carne Forcadell i la Dolors Bassa, és un escenari molt pitjor, «perquè nosaltres hi som els set junts». Però, afegeix, la Carne i la Dolors «han plantejat la seva presó amb un altíssim sentit de compromís social, estan allà molt per ajudar, per assistir, per passar la presó deixant una empremta de compromís i servei».

♦ **Forçosament, cal preguntar sobre la vida a la presó, sobre la presó com a institució.**

Quan ens van donar el 3r grau la primera vegada i ens el van suspendre i ens van tornar a reingressar, osti, tu!, mentalment va ser molt dur. I ara amb el coronavirus la presó és més presó, per exemple ja no podem fer teatre, no podem anar al poliesportiu, no ens podem relacionar amb presos d'altres mòduls. A les presons catalanes hi ha més activitat social i educativa (ara s'ha tallat també), però les presons espanyoles que hem conegut i pel que sabem són un apartament de persones, simplement. El concepte de reinserció és molt remot.

♦ **En Jordi Cuixart i el David Fernández, que presenten el llibre de l'Angela Davis Podem abolir les presons?, (Tigre de paper edicions) insisteixen en el caràcter de càstig i acarnissament del sistema penitenciari en general.**

És això la presó, pur càstig. L'Estat espanyol, a més, és un dels de la UE que té un menor nivell de criminalitat, però en canvi és el segon amb major nombre de població reclusa, tant de preventiva com de condemnada. Vol dir que hi ha un sistema

adreçat al càstig d'una manera molt rotunda.

De preventiva n'hi ha moltíssima gent. És una de les grans vergonyes. Aquí, la presó preventiva pot arribar a 4 anys, això és inaudit en termes comparats amb la resta de la UE, on hi ha un any i mig com a molt.

A Extremadura vaig compartir amb el Raül Romeva un mòdul de preventiu, allò és terrible. A Espanya s'utilitza la presó preventiva per a dues coses: per anticipar la condemna, que ja es dona com a certa, i per tant avancen el càstig; i segon, per condicionar els presos a acceptar acusacions. Et tanquen uns mesos, un any, i després apareix la Fiscalia i tofereix un pacte. La majoria de la gent no aguanta. A la pràctica, per tant, la preventiva és molt sovint un mecanisme d'extorsió dels drets i llibertats fonamentals i de condicionar la pròpia presumpció d'innocència.

♦ **La presó, per tant, està molt lluny de fer la suposada funció social?**

De Lledoners puc dir que és un cas de presó solvent en termes socials i de reinserció, a cada mòdul hi ha un equip tècnic, amb una treballadora social, una psicòloga i una jurista, tot són dones. Però n'hi ha de presons ben complicades, com Brians 1 o Ponent. A Extremadura i Soto, jo deia en broma que els treballadors socials i psicòlegs són com les fades i els dracs, éssers mitològics, que diuen que existeixen però no els veus mai. Durant el govern del PP va empitjorar molt la situació.

I encara hi ha el que es pot dir presó social, molta gent que hi va a parar pel seu context personal, familiar, d'origen, la presó acaba sent el darrer estadi d'un fracàs col·lectiu: tota aquella gent a la qual no hem estat capaços de donar-los oportunitats van a raure a la presó. També hi ha maldat clar, gent que comet crims execrables, terribles i sense cap mena de penediment ni res.

10 anys de Terrassa Decideix, record i avaluació d'una fita històrica

Aleix Pons

El procés de referèndums populars i locals Terrassa Decideix va marcar una fita en la història del nostre país i, sens dubte, va ser un element clau d'inspiració i impuls al procés sobiranista que ha canviat el mapa polític i social del país.

L'Aleix Pons, actualment president de l'Arxiu Tobella, i en aquells moments, 2010, president d'Òmnium Cultural Terrassa va escriure un text sobre aquesta vivència de país, que va llegir el dia 23 gener en els Cants de la Llibertat al Raval de Terrassa i que publiquem tot agraïnt molt l'esforç i interès del company Aleix.

Bon vespre a tothom.

En primer lloc gràcies a Cants de la Llibertat per permetre'ns parlar avui aquí.

També gràcies a totes i a tots per ser aquí sempre, cada dia, i avui que recordem els 10 anys del Terrassa Decideix.

Gràcies a la Pepi, al Xavi i al Jaume que acaben de parlar.

Jo us comentaré una mica com es va fer el Terrassa Decideix.

Persones a títol individual, entitats, institucions, socials, culturals, veïnals, polítiques es van posar d'acord per constituir de manera absolutament voluntària la plataforma Terrassa Decideix, per permetre portar a terme la consulta sobre la independència.

Jo en aquells moments era el President d'Òmnium Cultural Terrassa, i el representant d'Òmnium a Terrassa Decideix va ser en Xavier Ordeix.

Des d'Òmnium Catalunya es va donar tot el suport, el paraigües per poder demanar permisos per ocupar el carrer amb les taules de votació anticipada, per organitzar actes, etc.

Des d'Òmnium vàrem parlar amb molta gent, amb moltes entitats, institucions, associacions, i amb tots els partits polítics presents en el consistori municipal en aquell moment, PP, CiU, ERC, PSC, ICV, per tal d'explicar què es feia, quin sentit tenia fer-ho.

El 23 de gener de 2011 ja havien passat més de 30 anys de la transició, i aquesta plataforma plural, diversa, transversal, amplia, va permetre treballar conjuntament, en equip, una munió de persones que potser feia anys que no ho feien, això de treballar plegats.

Fer el Terrassa Decideix ha estat el camí que ens va permetre després fer el 9N i l'1O.

Aquests dies diferents persones han parlat i gravat les seves reflexions a les xarxes socials; han explicat com va ser la seva participació i col·laboració en aquells mo-

ments. Entre elles permeteu-me citar especialment el Conseller Rull.

Terrassa Decideix va ser un gran èxit, més de 20.000 terrassenques i terrassencs van participar en la consulta en una Terrassa que llavors tenia uns 200.000 habitants.

Un cop acabada la consulta, els integrants de la plataforma Terrassa Decideix vàrem acordar eliminar-la, tancar-la, per tal que ningú en un futur se'n aprofités.

Del Terrassa Decideix va néixer per una banda Terrassa per la Independència, ara ANC, i per una altra la Comissió 4 de setembre que organitza la Marxa de les Torxes en record dels fets del 3, 4 i 5 de setembre 1713 a Terrassa.

Vull recordar a algunes de les persones que van treballar per poder portar a terme Terrassa Decideix i que avui ja no hi són: Àngel Casanovas, Joan Crispí, Domènec Ordeix, Joaquim Badia, Miquel Noguera, Jordi Navarro.... per tots els que ja no hi són i per tots els que no defallim, hem de continuar treballant per aconseguir la llibertat de Catalunya.

Estat de guerra avui

Fèlix Pardo
@felixpardova

L'ordre públic és una situació de normalitat que podem definir per l'obediència a l'autoritat, el compliment de les lleis i l'harmonia en les relacions socials. De fet, és el mateix que un estat de pau. I per tant, és el contrari d'un estat de guerra. L'Estat és el seu garant i en democràcia això es fa quan els seus poders actuen en la direcció que se'ls ha encomanat per una majoria d'electors, i sempre amb la missió de procurar el bé comú.

L'ordre públic no només es manté per unes normes legals amb els corresponents càstigs, sinó també per l'interès dels membres de la comunitat política a preservar els seus drets i els beneficis que aquests drets els atorguen, entre els quals podem destacar alguns dels satisfactors de les necessitats humanes fonamentals, com la conservació de la vida, la manutenció i les diverses formes de protecció: la pau i la seguretat, la sanitat, l'habitatge, el treball i l'assistència social de les persones i dels col·lectius més vulnerables i en risc d'exclusió social. Quan un poble gaudeix de tots aquests beneficis, el mateix poble és el primer interessat a mantenir l'ordre públic. Perquè en un estat de guerra se sotmet la voluntat de l'altre, privant-lo de la seva dignitat com a persona i cosificant-lo.

Alguns dels incidents que hi ha en finalitzar les manifestacions per demanar la llibertat de Pablo Hasél i de tots els artistes empresonats i a l'exili, no s'haurien de considerar una ruptura de l'ordre públic o un estat de guerra, com els partits d'Estat, les patronals i els mitjans afins han declarat. Ni tampoc hem de ficar en el mateix sac de la violència tots els comportaments ni tampoc totes les persones mobilitzades. No és el mateix la desobediència civil que robar en una botiga o destruir propietats. Perquè la desobediència civil no té com a finalitat instaurar un estat de guerra, sinó, tot el contrari, oposar-se a l'estat de guerra que es vol imposar al poble.

Avui, l'estat de guerra és concebre l'habitatge com a una propietat en un mercat desregulat, descomptar les reduccions de la jornada laboral per maternitat de la cotització de les pensions, tenir prop de 4 milions d'aturats i deixar centenars de milers sense cap mena de prestació, expulsar del mercat laboral els desocupats més grans de 50 anys, tenir una taxa de desocupació dels menors de 25 anys de més del 40%, deixar a més de 140.000 menors immigrants sense papers, tenir un 33% dels menors en situació de pobresa, que des del 2008 hagin marxat més d'1,5 milions menors de 30 anys en cerca de feina i de millors oportunitats, que any rere any augmenti la vulneració dels drets humans fins encapçalar Espanya, els darrers anys, la llista d'Estats amb més artistes empresonats, etc., etc.

Les elits, representades avui pels mercats financers i les multinacionals tecnològiques, porten dècades declarant l'estat de guerra al poble. Els veritables rebels són ells, no uns centenars de joves enfrontant-se a la policia en algunes ciutats. Perquè la magnitud i l'impacte global de les conseqüències de les seves decisions subverteix l'estat de pau arreu del món. El que en tot cas és preocupant és que no hi hagi milions de damnificats per aquest estat de guerra fent costat als joves en la seva resistència a la vulneració del dret a la llibertat d'expressió i fer extensiva aquesta lluita a favor de tots els drets humans.

La resistència a un govern que incompleix els drets humans i ha abandonat la missió del bé comú és sempre legítima. I és del tot ridícul demanar reverència als manifestants davant la policia quan aquesta es comporta com a una força agressora i no negociadora ni pacificadora. Però no comparteixo l'estratègia de la violència política. No serveix de res assaltar una comissaria o cremar una oficina bancària. La lluita cal dirigir-la amb accions econòmiques col·lectives contra les elits que ens imposen l'estat de guerra.

MALARRASSA

El periòdic independent i de distribució gratuïta de Terrassa

COL·LECTIU EDITOR

Pep Valenzuela, Miquel Gordillo, Jordi F. Fernández

DISSENY I MAQUETACIÓ

Luis Miguel Galache, Pep Valenzuela, Miquel Gordillo

COL·LABORACIONS

Joan Tamayo, Jordi Sellarès, Salvador Pérez, Miquel Mallafre, Emili Díaz, Esther Valero, Eloi Falguera, Fèlix Pardo, Víctor Rivas, Dolores Lledó, Domènec Martínez

La responsabilitat dels escrits dels periodistes i col·laboradors recau en els seus autors. Malarrassa no comparteix per força les opinions reflectides en els textos publicats.

PUBLICITAT

publicitat@malarrassa.cat

EDICIÓ DIGITAL

www.malarrassa.cat

TIRADA

7.000 exemplars

DIPÒSIT LEGAL

DL B 2072-2015

COL·LABORA:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

IMPRIMEIX:

dbcoop
sccl

DISTRIBUCIÓ

La Terrassenca SCCL

CONTROL DE DIFUSIÓ PGD

ADHERITS A:

amic
mitjans d'informació
i comunicació

Dos anys d'aigua pública a Terrassa i fent camí amb l'OAT

Dones d'Aigua

El dia 16 de març tindrà lloc la clausura de les II Jornades d'Economia Feminista de Terrassa (celebrades al novembre 2020) amb la projecció del documental *Aigua tèrbola, el negoci d'Agbar a Mèxic*. La nostra participació a les Jornades s'ha emmarcat dins de l'eix de polítiques de gènere i Serveis Públics. Potser alguna persona es preguntarà què té a veure el documental amb aquesta temàtica que aparentment no té cap relació. Res més lluny. I ara ho intentem explicar.

Aigua tèrbola, el negoci d'Agbar a Mèxic tracta sobre el negoci d'aquesta multinacional, Aigües de Barcelona que, com probablement ja sabeu, posseïa una part molt important de les accions de

l'antiga gestora de l'aigua a Terrassa, la coneguda com a Mina Pública d'aigües de Terrassa.

Per què el títol d'Aigua tèrbola? Quin paper juga Agbar a Mèxic des de la seva arribada al 2001? Són compatibles els seus negocis amb l'aigua i el respecte pels drets humans? Quines lluites planten cara a la seva avarícia, i com es connecten amb el moviment per l'aigua pública i democràtica a Catalunya?

Creiem que la visualització del documental ajuda a entendre millor el que significa una gestió privada o mixta de l'aigua, la qual té com a principal i única finalitat el lucre, enfront d'un servei públic que es basi en el concepte de l'aigua com a bé comú, dret humà i universal, control i participació

de la ciutadania, transparència i també que incorpori la mirada de l'ecofeminisme, tal com Dones d'Aigua pretenem fer realitat a Terrassa.

Per això, malgrat que estem als inicis del camí, Dones d'Aigua celebrem els dos anys d'aigua pública a la nostra ciutat. Ho fem també sentint-nos part del projecte que va néixer amb l'esperit de treballar tots aquests valors que hem anomenat en relació a l'aigua com a bé comú: l'Observatori de l'aigua de Terrassa (OAT) que enguany compleix també dos anys de vida. Sabem que el transcurs d'aquest darrer període marcat per la Covid-19 no ha estat exempt d'incerteses i obstacles, però segur que també d'èxits. Per això som persistents i no de-

fallim en l'empeny d'aconseguir un servei públic que compti amb la comunitat i que avanci cap a unes polítiques públiques basades en la coproducció i l'assoliment d'una cogovernança de l'aigua.

Terrassa ha de sentir-se orgullosa de ser una de les poques ciutats de Catalunya que ha aconseguit passar de mans privades a públiques un servei tan bàsic com l'aigua. Un país, on la gran majoria de les ciutats més pobla-

des tenen l'aigua concentrada en unes poques mans, les de les grans multinacionals del sector: Agbar, Agbar Suez, Veolia, i Aqualia. El resultat d'això és una Catalunya amb un 80% de l'aigua privatitzada enfront d'un 50% de la resta de l'Estat i d'un 20% a nivell europeu.

El futur que ens espera, ecològicament i socialment parlant, no augura grans esperances i situa l'aigua com un dels principals focus de conflictes. Les desigualtats augmentaran tant entre països, com entre classes socials. Cada cop més persones tindran més dificultats per veure ateses les seves necessitats bàsiques i les seves condicions de vida i de cures. I no estem parlant d'anys vista. El futur és a tocar. Per això, l'escassetat d'aigua provocada per diversos factors, entre els principals els que genera el propi sistema capitalista, va ser l'excusa perfecta per introduir aquest bé tan bàsic en l'anomenat 'mercat de futurs'.

Des de desembre del 2020, l'aigua ja és un producte que cotitza i es comercialitza en el mercat de futurs convertint-lo, tal com denuncia la Plataforma

contra la Privatització de l'Aigua, "en un producte més per a l'especulació". Per això aquesta Plataforma argumenta que el que hi ha d'haver és tot el contrari: una major inversió pública i no, precisament, derivar-la cap a les vies borsàries. "Quan l'aigua entra en el mercat de futurs no sabem en mans de qui estarà i pot anar a parar a mans d'un fons voltor en un paradís fiscal que no té altre interès que guanyar diners". (veure article: Les conseqüències de la cotització de l'aigua al mercat de futurs -directa.cat).

Posem doncs en valor el que tenim i impliquem-nos en aquest bé que és el nostre comú: l'aigua. Per això nosaltres, les Dones d'Aigua, apostem per uns Serveis Públics amb la implicació de la Comunitat que hauria de vetllar per un futur sostenible, igualitari i solidari i, sobretot, per assolir una consciència radical de ser persones vulnerables i dependents les unes de les altres.

Situem l'economia de la vida al centre de tot i assenyallem l'aigua com un dels seus valors principals. Sense aigua no hi ha vida!

■ Cartell del documental *Aigua Tèrbola, el negoci d'Agbar a Mèxic*, que es projectarà el 16 de març al Cinema Catalunya

Concentracions a Terrassa el 8M

Feministes Terrassa torna al carrer per segon any consecutiu aquest 8 de març. Un 8M marcat per la pandèmia, que amb el lema 'Ni precaritzades ni invisibilitzades, lliures!', vol posar en valor la feina de "totes les dones invisibles que realitzen treballs altament feminitzats, i no només els de cura, ja siguin de l'àmbit sanitari, de la neteja, geriatria, comerç o tasques de la llar", tal com resa la convocatòria.

Dins de les activitats del Dia Internacional de la Dona Treballadora, Feministes Terrassa convida a la participació a les 19 h a la plaça de la Dona (confluència d'avingudes Barcelona, 22 de juliol, Jaume I i carretera Castellar). Es realitzarà una acció conjunta amb l'objectiu de formar entre totes el símbol feminista. L'activitat es realitzarà respectant les normes de seguretat establertes.

Per la seva banda, el col·lectiu Vaga Feminista de Terrassa convoca al Vapor Ventalló, on a les 17.30 hi haurà taller de pancartes i diferents dinàmiques. A partir de les 19h, s'iniciarà una manifestació mixta sota el lema «Les dones som i serem a primera línia. Defensem les treballadores, defensem la vida»

Compte, a les dones no ens discriminen pel gènere, ens discriminen pel sexe

Rosa M. Fernández i Sansa

Presidenta del Lobby espanyol de dones - LEM Espanya

En la passada Assemblea General del European Women Lobby (EWL) a Brussel·les, des del Lobby espanyol de dones (LEM Espanya) vam presentar una moció sobre les intencions de reformes de la Llei contra la violència masclista i les reformes sobre sexe i identitat de gènere, ja que creiem que l'actual confusió de termes sobre sexe i gènere pot acabar tenint conseqüències negatives pels drets de les dones.

La polèmica estava servida, però els arguments van pesar més i finalment, després de 5 mesos de discussions, el Lobby europeu de dones va complir amb la seva obligació d'informar al Govern corresponent sobre la petició, i confirmar el suport de tota l'organització europea.

Així doncs, el Lobby europeu de dones i el d'Espanya han fet arribar una carta al president del Govern, a la Vicepresidenta primera, a la Ministra d'Igualtat, a la Presidenta de Congrés i als portaveus dels grups parlamentaris en la que posem de manifest la nostra preocupació respecte a certs aspectes de projectes de llei, en particular, sobre llibertat sexual, protecció de la infància i la proposta de reforma de la Llei d'Educació (recent-

ment aprovada).

Aquests són importants textos legislatius que haurien de tenir un impacte positiu en les vides de les dones i les nenes. No obstant això, a causa d'una confusió terminològica entre els conceptes de sexe i gènere, aquests textos legislatius acabaran tenint un impacte negatiu i, en última instància, portaran a la desaparició dels drets de les dones.

En primer lloc, és fonamental que el reconeixement de la discriminació basant-se en el sexe sigui mantinguda al llarg dels textos, d'acord amb la legislació espanyola vigent. Concretament, la Llei Orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes (2007) i les obligacions internacionals com la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW) que ha estat ratificat per tots els estats membres de la UE, defineix la discriminació cap a les dones com "tota distinció, exclusió o restricció basada en el sexe". Aquesta definició ha de ser respectada i mantinguda en tota la legislació concernent als drets de les dones i les nenes, per assegurar la seva defensa i aconseguir la igualtat entre dones i homes, que és un principi fonamental de la Unió Europea.

Els joves volen existir, sense violències

JOAN TAMAYO SALA

Col·lectiu d'Advocats i Advocades
pels Drets Humans
C/ Prior Tapia, 26ESPAI HUMANA
ADVOCATS

Les últimes dades publicades per l'Institut d'Estudis Socials Avançats del CSIC són molt preocupants. Les sensacions entre la ciutadania de frustració, ansietat, incertesa, por, apatia, solitud, tristesa i ira, són una realitat que la post-veritat que ens governa ens amaga, mentre la gent diu coses com aquestes: "tots els dies són iguals, no tinc ganes de res, com si em faltés energia, no tinc cap motivació... no veiem que hi puguem fer res".

L'enuig, el tedi, la desorientació, la preocupació pel futur, i un estat anímic depressiu i d'insatisfacció i estrès social, està guanyant espais, dia a dia, el terreny abonat perquè, els poders de sempre, garants d'aquest sistema capitalista, sense cor ni sentiments, vagi preparant el full de ruta del que seria la "Post-Pandèmia".

És per això que del tema dels "Joves i el Carrer" no entraré a parlar, ni analitzar, de forma simplista, tal com està fent, durant aquests dies, des de gran part dels mitjans de comunicació i des de la opinió pública, criminalitzant, única i exclusivament, la crema de contenidors, o l'assalt a oficines bancàries o tendes de multinacionals (la violència és dolorosa i tant, però tota!). I no es pot trivialitzar dient que la meua violència sí que és la bona i la dels altres no, per exemple. Per això, no anem bé si ens quedem en aquests anàlisis tan pobres i tan agradosos a les oïdes de qui té, realment, el poder.

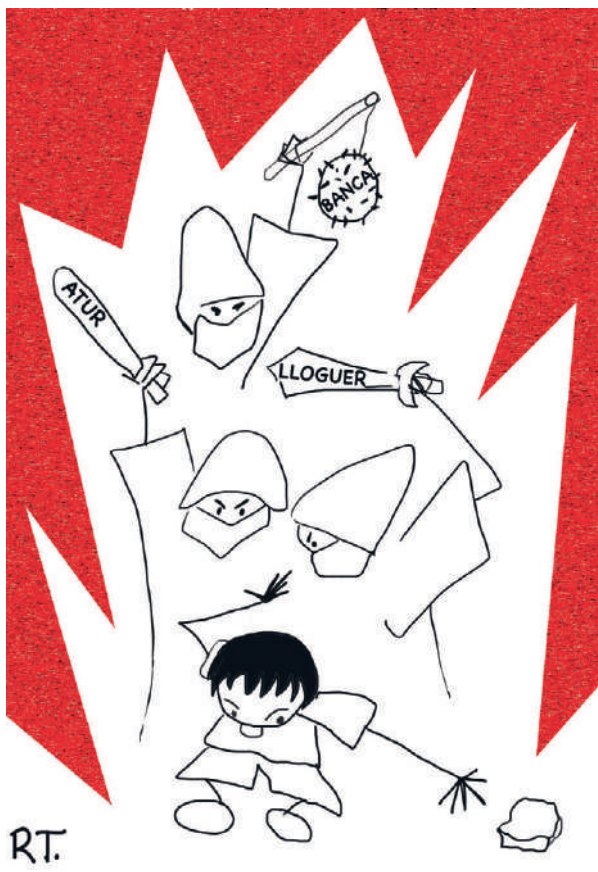
I més quan cada cop hi ha gent més jove que se sent fora de joc, mentre veuen (ens ho recorda la filosofa Marina Garcés en el seu últim llibre *Escola d'Aprenents*) com són declarats obsolets els seus pares, mares avis, les seves professions i les seves formes de vides. Es converteixen en existències residuals, ciutadans a estones i només formalment, quan els demanen un paper o que vagin a votar. Assejats per les addicions i pels trastorns mentals, inutilitzats per una educació que no els diu res, ni els interpel·la, conscients que ningú no els espera, ni per explotar-los. Joves que floten, mentre es van trencant. Residualitat és, aleshores, sobreviure dia a dia entre les muntanyes de residus del món ric, del creixement sense límits. El capitalisme global no necessita aprofitar-ho tot, ja no necessita exercits de treballadors a la reserva. Mentre augmenten els beneficis escandalosos, d'una minoria, a l'avegada, la gran majoria de les vides humanes, es transformen en deixalles, no retornables.

Els joves comencen a veure i entendre que viuen a la societat del "desnonament permanent" i amb l'amenaça continuada del "desnonament cognitiu".

Ja ens advertia el pensador Zygmunt Bauman: En una societat de consum ràpid, les coses esdevenen resi-

dues, o bé perquè estan dissenyades per caducar ràpidament i no poder ser reutilitzades, o bé perquè ja apareix la següent que captura el nostre desig de possessió i de consum. Com funciona aquest mecanisme de tria i descart en el cas de les vides humanes?; quins són els dissenys polítics i socials que fan també de les existències humanes, un residu creixent? Els escombriaires són els herois oblidats de la modernitat, els que descarten, dia a dia, qui pot entrar i qui no, qui segueix jugant i qui queda fora de joc.

El que està passant aquests dies als carrers de Catalunya, a banda de que "malauradament" no es novel·la, ja que, cíclicament ha passat aquí i arreu, quan aquest sistema "depredador" tensa al màxim la corda. Per tant, és un avís seriós per a "tothom", i no només per als joves tal com ens adoctrinen els relats interessats de la "post-veritat". Sí que és veritat que el malestar en què viu la joventut (un terme també molt relatiu i manipulable) és

per un "no-futur", ple d'angoixa i que provoca ràbia per a tantes "injustícies socials" i tanta desigualtat. Però no ens equivoquem, el missatge no és pel futur d'aquests joves "invisibilitzats", és pel present, el temps que està aquí, ara, i que vivim o malvivim, totes les persones: vells, grans, joves, infants...

Aquest present que ens maltracta cada dia, malgrat no ho vulguem acceptar o girem la cara cap a un altre cantó, ens diu que hi ha un 40,9% d'atur juvenil; el que ens recorda cada dia, la incertesa de les nostres pensions actuals i futures, tant mal gestionades; el que ens diu és que 7 de cada 10 desnonaments a Espanya, són per a no poder pagar el lloguer; el que ens diu que, per exemple, al Delta de l'Ebre ja pateix els efectes del canvi climàtic; o el que corrobora que avui es considera, dins de tanta precarietat, classe mitjana; el que pot arribar a cobrar 1.200 euros de sou, enfront dels sous milionaris dels executius de l'Ibex-35, o que la xifra més trista no són els aldarulls al carrer, sinó que la primera causa de mort dels joves entre 18 i 35 anys a casa nostra és el suïcidí.

Joves vulnerabilitzats a qui se'ls hi roba la condició de ciutadans, tal com veiem aquestes darreres setmanes amb els que viuen a la zona de la Cañada Real de Madrid (zona deprimida i oblidada com tantes altres arreu de l'Estat), on malgrat se'ls tallen els subministraments bàsics com la llum, intenten mantenir la "dignitat" rere la cortina de la indiferència en què se'ls vol amagar.

Què seria, resumint, el que cal fer, davant aquest "mal rotlló" acumulat, de forma indefinida que porten els joves?

Doncs que els polítics i els governs els tinguin en compte de veritat, d'una vegada, a l'hora d'organitzar la societat! Ja tocaria!

Acabar amb aquesta desigualtat creixent i manca d'equitat que ens envolta arreu. Redistribució justa de la riquesa, sense excuses i amb valentia (estem cansats dels polítics *progres* d'esquerrers que parlen, parlen i quan arriben al poder se sotmeten de forma "indigna", o entren als Consells d'Administració de grans companyies).

Només es pot combatre aquesta Desafecció Social de la "generació Pandèmia" amb una reconstrucció social des de baix a dalt, fent aplicables, sí o sí, els Drets Humans i construint de nous, amb deures i responsabilitat, i amb valors que ens retorni a l'Humanisme.

Proposo a Terrassa i arreu, la constitució d'un Parlament Ciutadà de Joves, on s'escollís la seva veu de veritat i es deixi construir el seu futur i que comenci a treballar des de tots els àmbits possibles: escoles, instituts, barris, entitats, carrers, places...

El petit comerç

Miquel Mallafré

Sense les botigues de tota la vida, sense les tendes més properes, sense el bar del tallat, sense el forn de coure pa, sense la peixateria, sense la vianda cuïta, sense la xurreria, sense la bodega, sense el petit comerç tot ell, caminàriem per les voreres dels nostres carrers sense aparadors, sense il·luminacions decoratives. Els baixos de les cases només serien garatges, les vivendes s'encaririen. De fet, no hi hauria serveis propers de qualitat, ni venedors amb rigor que ens regalessin consells personalitzats.

Tot quedaria comercialitzat a través de mà d'obra barata, misèria, explotació aferissada i despietada de l'individu, sense massa perspectives d'una vida millor. El petit comerç és molt més que una tenda, és la confluència veïnal, és el gabinet de psicologia, és el teler de la comunitat, és ràdio 'macuto', és el rec contra la desertització i és una farga d'amistats.

La botiga, el bar o el comerç del barri és l'indret dels veïns del costat, és el punt de conversa, de confiança, l'espai del contribuent local, la zona del Xavier, el Carles, la Conxita, el Manel, la Núria, l'Asun, l'Helena, l'Ester, la Silvia, la Pili o el Jose dels que sempre et saluden i t'acomoden.

El petit comerç ha fet més estretes les

relacions i ha convertit a molts clients en amics. Els que ens hem criat jugant al carrer veient botigues de tota mena, hem après com era la vida, perquè cada tenda o cada bar era un racó de món, era la nostra particular arca de Noè, el terreny on podem conèixer les virtuts, els defectes, els vicis, les filies i les fòbies de l'espècie humana.

"El petit comerç és molt més que una tenda, és la confluència veïnal, és el gabinet de psicologia, és el teler de la comunitat, és ràdio 'macuto'"

Entrar a la botiga del barri, és entrar a xerrar, on et diuen pel teu nom, on parles de les coses que passen i de què ens passa, el lloc on sempre et deixen anar un: "Com estàs?" És de calaix que no et poden oferir el que t'ofereix una gran superfície, però a canvi et donen proximitat, tracte, pell, poden apuntar-te el deute i passar a pagar després ("ja m'ho donaràs"); se'n fien de tu,

sense més, t'expliquen històries de tothom i en especial de tota aquella gent que es fa recordar.

Una ciutat viu quan el petit autònom viu. El drama és veure que en el lloc on residim, no deixen de tancar locals i uns altres es van morint sense massa miraments. S'ha deixat massa temps la via lliure als taurons i, els peixos petits han anat agonitzant en el temps. Locals buits, carrers tristos sense llums, famílies engolides per la voracitat del diner multinacional o la franquícia, un diners al que adornen amb confeti i garlandes, quan la crua realitat no és altra que ens treuen els serveis més propers.

És lamentable que a una gran part de la ciutadania només els importi cobrir les seves necessitats sense saber massa bé la procedència, allò de la poca o nul·la empatia que es palpa en els seus comentaris. És una llàstima que la gent "passi" del petit comerç. En públic molts somplen la boca d'ell, però una vegada tancada la porta de casa, la compra online és el dogma. El problema és que ho veuen els seus fills i, aquests segueixen l'exemple dels pares.

A molta gent els importen un carall les botigues del barri, és la mateixa gent que tampoc els importa massa la procedència dels productes, si s'ha utilitzat mà d'obra esclava, si aquells enciams són transgènics o si la carn que consumeixen va plena d'antibiòtic, és aquella gent sense massa ètica de viure. Després quan el monopoli o l'oligopoli s'ho ha menjat tot, aquesta

mateixa gent és la que es queixa no se sap ben bé de què.

Tot el diner que no es queda en l'àmbit local, és diner que s'esfumava vés a saber on (el panorama és immens). Volem estalviar-nos un euro, perden raons, que sigui més barat, més gran, servei a domicili..., diner al servei de qui no coneixem.

"La ciutadania que finança monopolis, que rebenta el sistema i que després es lamenta per no tenir el d'antany, és una ciutadania tòxica"

És el problema d'un poble malalt de consumisme, hipòcrita i cada cop més mancat de tarannà social. La ciutadania que finança monopolis, que rebenten el sistema i que després es lamenta per no tenir el d'antany, és una ciutadania tòxica. Potser és que la modernitat és un cotxe i un carretó del super ben ple, a canvi del poc que ens quedava d'éssers humans per passar a ser uns vulgars individualistes, i així ens va.

Estem destruint molt més que tendes. Si el petit comerç s'extingeix, serà una nova fallida humana per afegir a la col·lecció de despropòsits.

> Resum del Ple municipal de febrer, a l'espera del debat sobre l'estat de la ciutat

L'Ajuntament es posiciona contra el feixisme, el racisme, la xenofòbia i la LGTIfòbia

Miquel Gordillo

Com un acord compartit de tots els grups, i en clara al·lusió, sense esmentar-ho, a l'entrada de Vox al Parlament en les passades eleccions, l'Ajuntament va aprovar al darrer Ple municipal, el de febrer, que aquest condemni totes aquelles manifestacions i declaracions públiques que facin apologia del racisme, la xenofòbia i la LGTIfòbia. «No s'ha de blanquejar el feixisme i els seus discursos d'odi», en paraules de la regidora Ona Martínez (ERC-MES).

Aquest cop sí, es va obtenir la unanimitat, no com al 2019, quan es va declarar el municipi lliure del feixisme, en aquella ocasió amb el vot contrari del PP i l'abstenció de Cs, recordà Meritxell Lluís (JxT). Afegí que «l'extrema dreta aprofita per enviar missatges d'odi, perill de manera evident els valors democràtics». «S'han de rebutjar manifestacions frívols que busquen només tenir un impacte mediàtic», afirmà per la seva banda Amadeu Aguado (PSC).

Encara però, David Aguinaga de Cs, pretenia afegir a l'acord conjunt que «una de les formes de racisme instal·lades a Catalunya és la hispanofòbia». Aquesta esmena de Cs va ser rebutjada per la resta de grups. En paraules d'Ona Martínez, «no podem anomenar anomenem feixisme allò que no ho és, si no, mentrestant, el feixisme creix». L'acord aprovat inclou que es reforci l'estudi 'Terrassa sense racisme', elaborat per SOS Racisme, una campanya de difusió i un programa de sensibilització comunitària contra el racisme i la xenofòbia que se segueixi des dels propis consells municipals de districte. S'inclou als acords que l'Ajuntament estudiï la possibilitat d'emprendre accions legals contra qualsevol agressió feixista, racista, masclista o lgbtIfòbia.

Es donà suport al MPS per demanar que s'auditin els comptes de la Seguretat Social i demostrar la viabilitat de les pensions

També hi va haver un acord unànime per trencar amb el «fals dèficit de la Seguretat Social» i constatar la viabilitat del sistema públic de pensions. A instàncies del Moviment per unes Pensions Dignes (MPD), l'Ajuntament es compromet a demanar al Govern Espanyol que es faci una auditoria dels comptes de la Seguretat Social. Es pretén així que la ciutadania tingui una imatge fidedigna de la situació de la Seguretat Social, a través d'una mostra que quantifiqui l'import total de les denominades despeses impròpies a càrrec de les cotitzacions socials. El col·lectiu MPD es concentra cada dilluns al Raval, precisament per exigir la defensa d'unes pensions dignes i del «decisiu paper que han exercit en la construcció de les institucions del nostre Estat de benestar».

Plácido Lordán, en representació del MPD, expressà que «les cotitzacions socials continuen sufragant despeses de naturalesa no contributiva que, en sentit estricte, haurien de ser assumides per l'Estat a través d'aportacions als pressupostos de la Seguretat Social». Per això es demana l'elaboració d'un estudi que reflecteixi «en quina mesura les cotitzacions socials van assumir durant anys el pes del finançament d'altres polítiques de l'Estat».

La iniciativa està promoguda per

La intervenció ciutadana durant el Ple de febrer va venir per part del Moviment per unes Pensions Dignes de Terrassa

la Coordinadora Estatal en Defensa de les Pensions Públiques (COESPE), a la qual està adherida el MPD de Terrassa. Sassegura, a l'igual que ho va fer recentment la Comissió de Seguiment i Avaluació dels Pactes de Toledo, que les cotitzacions dels treballadors «s'han utilitzat per a altres usos diferents del pagament de les pensions contributives, i que les pensions no contributives i altres despeses impròpies han de ser assumides per l'Estat mitjançant aportacions i no préstecs - als pressupostos de la Seguretat Social».

De fet, recorden des de COESPE que el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions ha reconegut que l'any 2020 es van carregar 22.300 milions d'euros per despeses impròpies a la Seguretat Social.

Tots els grups municipals es mostraren favorables a les demandes del MPD. Més enllà, JxT afegí que «si Catalunya tingués la caixa de pensions, igual que té el País Basc des de l'1 de gener, tindriem superàvit»; «que no ens enganyin més i que vagin a la caixa única».

Al manifest de l'MPD s'han ad-

herit diverses entitats locals: AV Montserrat, Casal de la Dona, Col·lectiu d'Aturats, Collectivo Sin Vivienda, Consell d'Entitats d'Acció Ciutadana, Comissió de Residències, FAVT, Marea Blanca, Podemos Terrassa, Promotors de Renda Garantida, PSUC Viu, Recortes Zero.

El Ple, per la llibertat de Hasél... i a la vegada contra la violència i el vandalisme

Després d'uns dies de tensió als carrers amb motiu de la detenció del raper Pablo Hasél i les manifestacions de rebuig celebrades arreu, al Ple s'aprovaren dues propostes d'aparent contradicció. D'una banda, una per la llibertat de Pablo Hasél i la llibertat d'expressió, impulsada per ERC i JxT, a la qual no donaren suport ni Cs ni PSC. La moció insta el Govern d'Espanya a derogar la llei Mordassa, per garantir el ple exercici de la llibertat d'expressió i la llibertat artística, així com es condemnin les males praxis i actuacions policials violentes. En canvi, aquests grups, PSC i Cs, sí subscripiren una altra moció,

aquesta de «suport als cossos i forces de Seguretat», juntament amb TxT, que en aquest cas condemna el «vandalisme a Catalunya i a Espanya» arran de les manifestacions per la llibertat de Hasél, així com mostrar respecte per les resolucions judicials.

Posteriorment, tant el PSC com Cs han demanat que l'Ajuntament es personi com acusació contra els set joves detinguts durant la manifestació de divendres 26 de febrer. A la vegada que lamentà que ERC no denunciés la violència.

5 de març, debat sobre l'estat de la ciutat

Fita important d'aquest març serà la celebració d'un Ple extraordinari amb un únic punt a debatre: l'estat de la ciutat. Pendent a realitzar-se al tancament d'aquesta edició, comptarà amb les intervencions de la FAVT (veure la pàgina 3), les AV de Can Palet de Vista Alegre i de Can Roca, la Cambra de Comerç i Indústria, i l'ANC, a banda de diferents propostes per part dels grups municipals.

Debat entrebancat pel reconeixement a la cultura popular

La intenció inicial del PSC de fixar un dia dedicat a la cultura popular terrassenca - «un àmbit molt perjudicat per la pandèmia i que porta un any en permanent aturada», en paraules d'Amadeu Aguado -, es va transformar per tal que la idea fos traslladada prèviament a la Comissió de Cultura, on hi participen diverses entitats culturals locals. L'acord únic es va prendre per unanimitat de tots els grups, això sí, després d'un debat sobre què és la cultura popular, «és diferent que només la cultura d'arrel catalana», tot citant Aguado com a exemples «el Dia d'Andalusia, d'Extremadura, o de Galícia». Malgrat sumar-se a tot reconeixement, la regidora de Cultura, Rosa Boladeras (TxT) manifestà sobre la proposta del PSC: «la forma ens provoca unes estranyes sensacions, ja que no compra amb l'opinió de més de 50 associacions». Aguado per la seva part, lamentà que «la regidora canviï d'opinió en 24 hores», però s'avení a esmenar la resolució per portar-la prèviament a debat amb les entitats.

Així doncs, el PSC corregí i proposà un únic acord, consistent en què es traslladi a la Comissió de Cultura declarar un dia de reconeixement a la cultura popular, i que podria celebrar-se durant el mes de març.

Permetre més mobilitat per a actes culturals i mantenir la despesa sanitària en patologies no associades a la covid-19

El Ple de febrer va aprovar diverses qüestions d'interès general, inclosos com a acords de junta de portaveus, malgrat no ser de competència municipal directa. Entre aquests, hi ha la reclamació adreçada a la Generalitat per crear un salconduit cultural per permeti flexibilitzar la mobilitat per tot Catalunya per anar a teatres, auditoris i equipaments culturals oberts, així com que es destinin mesures econòmiques per compensar al sector cultural les pèrdues del darrer any.

Un altre dels acords, demanar a la Generalitat que no es rebaixi la despesa sanitària «ni un cèntim» vers les patologies no associades a la covid-19. En defensa del lleure educatiu dels joves, s'aprovà també instar la Generalitat a revisar les mesures covid per tal d'obrir els espais de dissabte.

Un altre acord també per instar la vacunació prioritària de col·lectius professionals determinats. Primer, es demana al Ministeri de Sanidad que estableixi de manera clara l'estratègia de vacunació

aprovada de forma transparent, per una vacunació de col·lectius professionals del sector de serveis de neteja, del transport, del sector socio-educatiu i d'atenció a les persones. Aparentment per no dur la contrària a allò establert pel govern espanyol, el PSC no va votar a favor en aquest punt concret.

Acord per esclarir qui va rebre les vacunes «sobrants» del CST

Al voltant del procés de vacunació, un acord propiciat per Cs i PSC demanà que el Consorci Sanitari de Terrassa esclareixi el destí de 262 vacunes «sobrants» que es van administrar el passat gener. Aquests grups consideren que el CST no ha donat prou detall sobre a qui es van administrar aquelles vacunes. L'Alcalde de Terrassa és vicepresident del CST, i demana, en pro de la transparència, un «informe exhaustiu i una relació de tots els membres i familiars directes que van ser vacunats, i en quina data i grup de prioritització dictat per les autoritats competents».

Nova aliança per fer créixer el model cooperatiu

Els 14 Ateneus Cooperatius i el centre Reempresa signen un conveni per fomentar la reempenedoria de negocis a punt de tancar a través de la fórmula cooperativa i conservar així els llocs de treball

Els 14 Ateneus Cooperatius de Catalunya i el centre de Reempresa de Catalunya han signat un conveni de col·laboració per fomentar la reempenedoria de negocis a punt de tancar a través de la fórmula cooperativa. L'objectiu és el d'assegurar l'èxit dels casos de relleu empresarial col·lectiu, tot facilitant la cooperació entre equips tècnics i aportant els coneixements i recursos dels que es disposen. Per tant, a partir d'ara els dos dispositius públics col·laboraran estretament cooperant i compartint coneixements i recursos per promoure la continuïtat d'empreses properes al tancament, conservant-ne els llocs de treball, i si és possible contribuint a crear-ne de nous. I tot plegat, promovent el relleu cooperatiu, a través del qual es contribueix a la creació de relacions socioeconòmiques transformadores, col·lectives, democràtiques, justes i solidàries.

Desconèixer la possibilitat de cooperativitzar el negoci

Un dels principals obstacles existents per tirar endavant processos de relleu cooperatiu és la detecció de casos amb l'antelació suficient com per poder plantejar als treballadors i treballadores de l'empresa la possibilitat de cooperativitzar el negoci, evitant d'aquesta manera el tancament i la pèrdua de llocs de feina. Això es deu a que bona part de les persones potencialment reempenedores ignoren les potencialitats de l'opció cooperativa, de la mateixa manera que les persones o empreses cedents tendeixen a desestimar que sigui la pròpia plantilla qui assumeixi el relleu de l'empresa, desconecent que aques-

ta opció pot esdevenir la menys traumàtica i més exitosa pel procés de relleu.

Tal com destacava en la presentació del conveni realitzada el passat 14 de febrer el Director General d'Economia Social, el Tercer Sector i les Cooperatives de la Generalitat de Catalunya, Josep Vidal, la Xarxa d'Ateneus de Catalunya i el centre Reempresa tenen per davant un repte important, sobre tot tenint en compte la crisi social i econòmica actual: "són moltes les empreses i majoritàriament Pimes les que estan patint d'una manera més flagrant, els embats d'aquesta crisi. Moltes, es veuen obligades a tancar degut també al fet que el futur és incert. A vegades el tancament és inevitable, però en altres sobre la possibilitat que els treballadors s'impliquessin en la gestió de l'empresa i en puguin prendre el relleu, evitant així la destrucció de llocs de treball". Vidal, també fa valdre la capacitat de resiliència de les cooperatives en temps de crisi "en tant que centren el focus en les persones i el manteniment dels respectius llocs de treball".

La Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya està formada pels 14 Ateneus Cooperatius que hi ha escampats arreu del territori. Tots ells formen part del Programa d'Economia Social de la Generalitat i una de les línies estratègiques que treballen plegats és en el relleu cooperatiu, sumant esforços i experiències per poder acompanyar projectes en un procés de relleu empresarial per a la continuïtat de l'activitat econòmica sota la fórmula cooperativa.

En aquest sentit, la principal dificultat amb què es troba la Xarxa d'Ateneus és identificar casos

d'empreses susceptibles d'iniciar un procés de relleu cooperatiu (per tancament de l'empresa per jubilació, per exemple). Amb l'acord de col·laboració amb el centre Reempresa de Catalunya (un agent present a tot el país que rep informació sobre empreses que volen traspasar-se i les connecta amb potencials empenedores que en vulguin el relleu) s'aconsegueixen generar noves oportunitats per ambdues parts.

També el passat 26 de febrer, es va presentar aquest conveni de col·laboració les dues entitats. Aquest permetrà aprofitar la metodologia d'acompanyament de Reempresa, amb més de 3.000 casos d'èxit de cessió i prop de 8.200 llocs de treball salvaguardats a Catalunya, en els processos de relleu col·lectiu. De la mateixa manera, els assessoraments per a la compra i/o continuïtat empresarial amb més d'una persona promotora podran beneficiar-se de l'acompanyament especialitzat dels Ateneus en projectes d'empenedoria col·lectiva.

Així i doncs, Els usuaris i usuàries dels Ateneus Cooperatius podran adreçar-se als més de 90 punts d'atenció del Centre de Reempresa de Catalunya on rebran atenció personalitzada i acompanyament per reempenedir un negoci de manera cooperativa.

Exemples d'èxit

Al llarg dels darrers quatre anys, els Ateneus Cooperatius han acompanyat la continuïtat i represa de negocis a punt del seu tancament a través del cooperativisme. I ho han fet arreu del territori i en àmbits ben diversos. Aquest és

■ Membres de la cooperativa MP Postal de Manresa

el cas, per exemple, de La Gavassena, una cooperativa de treball de Gavà (Guingueta d'Aneu) creada a finals del 2018 per tres joves per donar continuïtat a la formatgeria La Roseta. Els seus dos propietaris es volien jubilar i no veien qui podia continuar amb el seu negoci. Van conèixer a un pastor jove que feia el curs de l'Escola de Pastors de Catalunya i, amb l'acompanyament i assessorament de l'Ateneu Cooperatiu de l'Alt Pirineu i Aran, el jove va crear, juntament amb dos companys més, La Gavassena. Ara la cooperativa s'encarrega de tot el procés productiu: pasturar el ramat, tenir cura dels prats, el-

borar els formatges i comercialitzar-los.

La cooperativa PM Postal, de Manresa, va néixer de la mà d'ex-treballadors d'Unipost després que l'empresa l'any 2017 presentés un concurs de creditors i es quedessin sense feina una quarantena de persones. En un principi dos treballadors van constituir-se en una societat limitada per recuperar l'activitat, però insatisfets amb la manera de funcionar i després de retrobar-se amb dues excompanyes, contacten amb l'Ateneu de la Catalunya Central per convertir la SL en una cooperativa de treball associat de serveis de repartiment postal.

La XES elabora un protocol de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual

L'adhesió és obligatòria per a totes les sòcies de la XES

La XES Catalunya ha tirat endavant un protocol per a la prevenció, detecció i abordatge de l'assetjament sexual, per raó de gènere, d'identitat i expressió de gènere, o de preferència sexual de la XES, que va entrar en vigor l'1 de gener de 2021.

El protocol es va aprovar durant la darrera assemblea general extraordinària de la XES La XES està duent a terme una campanya per animar les entitats sòcies a adherir-se i, alhora, fer pedagogia sobre la necessitat de dotar-se d'eines per fer de les organitzacions cooperativistes espais lliures i segurs per a totes.

Prevenir i identificar pràctiques precursoras d'assetjament

Aquest protocol vol esdevenir una eina per, d'una banda, establir mesures preventives per tal d'evitar qualsevol situació d'assetjament dins la XES, tant en els seus espais participats, com en les entitats que en són sòcies, tot contemplant accions de sensibilització i de formació;

D'altra banda, es pretén proporcionar elements que facilitin la identificació de pràctiques precursoras o constitutives d'assetjament, per tal de poder abordar-les de forma immediata i efectiva, alhora que estableixi un procediment estandaritzat per donar curs a denúncies d'assetjament i garanteixi una resolució que situï en el centre la reparació de la persona o persones que han patit assetjament i la responsabilitat col·lectiva en l'erradicació.

Des de la XES es considera que "l'única manera d'avançar en l'erradicació de les violències masclistes, i en concret de les diferents formes d'assetjament, a les nostres organitzacions, passa per una implicació col·lectiva, orientada a desmuntar els fonaments de les relacions de poder del sistema sexe-gènere, des de la sensibilització i educació de totes les persones que hi formen part, garantint l'existència de mecanismes de prevenció, d'actuació i de suport mutu, així com el compromís ferm, basat en fets i mesures concretes, per posar fi a la normalització, a la complicitat i al silenci."

■ Imatges de la campanya promocional de la XES

El Passeig de Ponent i la transformació de Terrassa a cop de POUM 2003

Cesc Cónsola i Álvarez
Antropòleg i filòsof

Després de la rierada del 62, que va comportar quasi un miler de morts (les dades encara pertanyen al secret sumari!), la major part a la riera de Les Arenes, es decideix desviar la llera natural de la Riera de Palau, que era la Rambla, i treure-la del centre de Terrassa. No es podia mantenir el perill i la insalubritat que suposava tenir una riera pel centre de la ciutat i així es va considerar i decidir.

Com va afectar aquesta decisió a les barriades limítrofes, allunyades del Centre? Vegem-ho.

De les barriades afectades a la zona de la Riera de Les Arenes en parlarem en un altre article. Ara em centraré en el transvasament de la Riera de Palau.

Les aigües de la Riera de Palau (La Rambla) es van desviar mitjançant una gran rasa a cel obert, des de la confluència de l'Abad Marçet amb Josep Tarradellas cap a trobar el torrent de la Maurina i després fins a trobar de nou la llera original de la Riera de Palau al sud de la Rambleta, aproximadament on subiquen els actuals Jutjats. Això és l'anomenat transvasament de Palau (Ronda de Ponent).

Aquesta decisió va comportar la divisió dels barris per on passava el transvasament. El barri de la Maurina es va dividir, de la nit al dia, en el barri de la Maurina nord i el sud, sense cap comunicació entre ells (el primer pont que va permetre la comunicació es va fer a finals dels anys 70!). El barri de Can Boada també es va dividir en dos sectors, la segregació administrativa definitiva es va produir el 1984, a banda i banda del transvasament; el sector sud, la part antiga, prendrà el nom de Nucli Antic, mentre que el sector nord s'anomenarà des d'aleshores Can Boada del Pi, igual que el Mas que va donar nom inicialment al barri. Anys més tard es va construir el pont sobre el transvasament, fent possible, de nou, la comunicació entre les dues parts de Can Boada.

Així, per a que el Centre estigués fora de perill de les rierades i de la insalubritat de les rates, es traspassà la problemàtica als barris perifèrics. Tanmateix, hi havia una alternativa: la de fer el transvasament per la riera del Gaia, cosa que hagués evitat tota la problemàtica social i hagués solucionat per sempre el problema. No es va considerar però, havia de ser menys econòmica aleshores, però, a la llarga, hagués resultat ser molt més barata. Fantàstica decisió!, totalment legal, la plantejada per aquells consistoris de la vella Terrassa, però totalment mancada de sensibilitat vers la dignitat de les més afeblides, considerats ciutadans de segona.

Eren consistoris franquistes, diran molts, on l'especulació, la corrupció i el menyspreu a les persones novingudes eren la tònica dominant. Cal dir que aquest novingut era reclamat, aleshores, per la burgesia catalana i també la de la nostra ciutat, que s'havia

convertit al franquisme, per fer-los servir com a carn de canó de les fàbriques tèxtils. La immigració va comportar un augment de mà d'obra disponible de manera que els sous dels obrers van baixar i els guanys dels empresaris van créixer exponencialment. Aquest novingut, majoritàriament, farà el seva

DE MENTALITATS i per tant RECONEXEDORA I MODERADORA de la igualtat en la dignitat, o no.

Com tot a la vida, primer cal reconèixer que tenim un problema, després ho hem de convertir en un repte i, tot seguit, tindrem una gran oportunitat per a canviar. I és

■ La riera del Palau, a l'alçada de Can Boada del Pi

habitatge en aquest sòl perifèric més assequible econòmicament i atès que el Centre ja estava ocupat per la població autòctona.

L'empenta veïnal dels 70, en plena dictadura, i 80, ja en democràcia, porta a lluitar per una dignitat que en aquells moments era de sentit comú. Demanar el que altres ja tenien, carrers asfaltats, enllumenat, escoles, sanejament i salubritat..., era la gran força reivindicativa, i el transvasament també es va a arranjant mínimament pavimentant-lo, allà on no ho estava. Tot això es va anar fent fins a la primera dècada dels 2000!

En aquest sentit, la tasca dels consistoris democràtics ha estat important, però s'han quedat un pas enrere. No han sabut fer front als reptes que els nous temps ens estan manifestant i que la Unió Europea està reclamant. Els consistoris franquistes van fer guetos i penso que els consistoris democràtics no han redreçat aquesta segregació. Ens trobem amb la paradoxa que han millorat els barris però no han sabut, no han pogut, i avui matreviria a dir que no han volgut integrar-los a la ciutat. Cadascú al seu lloc, cada classe social, cada cultura...

Aquesta, LA SOSTENIBILITAT SOCIAL, és només una part del gran repte que tenim com a ciutat, alhora que cal incorporar la SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL (ecologia, mobilitat, sanejament-hidràulica...) que evidentment afectarà la qüestió social.

Per assolir ambdues sostenibilitats i projectar-nos cap a la ciutat que volem, cal començar per actualitzar l'urbanisme que regeix la ciutat. L'estructura urbanística i la norma que la regeix (POUM) és alhora ESTRUCTURADORA

aquí on el POUM 2003, per obsolet, no ens dona els instruments necessaris per a fer-ho possible, més aviat és un obstacle que el perpetuarà, enquistant-lo. Recordem que tota decisió equivocada en l'àmbit urbanístic o no es pot canviar o costa molts diners per a fer-ho, i els diners, recordem-ho, són els impostos de la ciutadania.

Posaré un exemple: anem a parlar de la mobilitat (SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL) i com aquesta es posa al servei de LES PERSONES en la qüestió de la dignitat (SOSTENIBILITAT SOCIAL).

El POUM OBSOLET DEL 2003 contempla el cobriment del transvasament (Ronda de Ponent) i això suposarà un guany en el sanejament de la zona, es trauran les rates, però alhora, portarà problemes nous. Un d'aquests problemes serà la realització d'un cinturó de circulació per les barriades perifèriques amb categoria d'EIX ESTRUCTURAL VIARI, i la Ronda de Ponent en forma part. És a dir, una autopista dins la ciutat: RONDA DE PONENT - AV. BEJAR - AV. VALLÈS (riera de Les Arenes) - AV. SANTA EULÀLIA.

Aquest nou eix (encara no funciona en la seva totalitat) ha estat ideat per a recollir tota la circulació de la C-58, la que arriba de Sabadell i Martorell, que ja no podrà accedir al centre directament, descongestionant-lo i traient el trànsit de la Rambleta, Arquímedes, Galileu,...

Totes haurem de fer el recorregut perifèric de l'eix estructural viari. Ara congestionarem la perifèria amb la contaminació acústica, pol·lució i psicològica d'estress, i

sobretot, gràcies al POUM 2003, haurem perdut l'oportunitat de revertir la segregació de la ciutat que durant dècades ha significat el transvasament de Palau i la Riera de Les Arenes, consolidant-se ara, amb la barrera d'un eix viari enlloc d'una llera.

Potser, voldran arreglar-ho, transformant la Ronda de Ponent en Passeig, omplint-ho d'arbres, un darrere l'altre, amb un carril central per a bicis i patinets, uns altres dos en un sentit i en un altre per a cotxes i camions, si tenim sort (ara l'Av. Béjar en té en alguns trams 3 en cada sentit i la del Vallès 4 a cada costat de la riera i aquesta de 50 m), i les aceres amb arbres també... Però, EVIDENTMENT, AQUESTA NO ÉS LA SOLUCIÓ ja que les barreres que segreguen i tota l'altra problemàtica no es destrueixen d'aquesta manera (només afegint un carril d'arbres).

Cal donar respostes vàlides a les problemàtiques de la ciutat: On és la integració dels barris al nucli central de la ciutat? Volem fer dels barris segregats gàbies d'or o ni tant sols això? Aquesta és la proposta del POUM 2003?

Cal una aposta decidida i diferent de tot plegat per a fer front els nous reptes del canvi climàtic i a una ciutat per a les persones (totes!) que ha de tenir en compte la sostenibilitat social, mediambiental i econòmica de la qual parla la Unió Europea i aprofitar els seus fons (subvencions a projectes) en aquest sentit.

Fins ara, i mentrestant, les polítiques dels consistoris democràtics, amb aquest POUMS obsolets, en tants sentits, continuen treballant per a ciutadans de primera i de segona.

FEMINISMES I LIDERATGES TRANSFORMADORS

Dia Internacional de les Dones

8 de març de 2021

Consulta **AQUÍ** les activitats
www.terrassa.cat/dona

Ajuntament de **Terrassa**
Polítiques de Gènere
www.terrassa.cat/dona

terrassa feminista

autora: Tamara Cantón Pérez

→ RELATS

L'altra i tu

Mò Bertran

Segurament creus que em va costar trobar una casa, trobar el poble adequat. Doncs no. Caminava darrere del noi pels carrerons empedrats, amb les cases de pedra i els porticons tancats. La casa era al fons del carrer principal. Al rebedor, un moble antic, amb dos calaixos, que vaig suposar buits. Al menjador, una taula amb quatre cadires i un llum que penjava del sostre. Un gerro amb flors seques damunt la taula. Una finestra molt gran, que feia l'estança lluminosa. A l'habitació principal, un llit ample, una tauleta petita al costat, amb un llum, i un armari de fusta.

No hi havia res més, i jo no esperava res més. Tu saps que el que volia era ben poc. Que sempre he necessitat poc i que el que tinc m'agrada mantenir-ho: soc un conservador. Aquest cop no ho havia sabut fer, i per aquest motiu havia de començar de nou, de zero, en un poble d'interior, petit. Minúscul. És el que acabava de trobar. El poble i la casa perfectes. A tu també t'hauria agradat, el poble i la casa. Però precisament el que intentava era allunyar-me de tu, fugir de tu. També ho sabies, això. M'acabaves de deixar després de tres anys junts. Jo t'havia insistit que no ho fessis i tu vas preferir escoltar-te a tu mateixa.

Vaig llogar la casa. M'hi vaig traslladar amb un parell de viatges en cotxe, il·lusionat, fins i tot. Tenia casa, amb aigua, llum, gas, bany, taula, cadira i llit. Jo hi vaig afegir l'ordinador portàtil, els llibres, una mica de roba i una mica de menjar. Poca cosa més. Iniciava la meva nova vida.

La vaig voler començar presentant-me a la veïna, una dona desperta, curiosa, xerraire, amb qui m'havia creuat el dia que vaig venir a veure la casa. Ens vam presentar. Lluís. Adela. Encantada de tenir un veí, per fi, em va dir. Aquest poble és tan petit que ens tenim tots avorrits.

El que m'havia dit era exactament el que volia sentir: era el que jo havia anat a buscar-hi. Content, vaig tornar a casa i vaig inaugurar el despatx, des d'on enviaria tots els articles i des d'on finalment acabaria la novel·la. Al

© GLORIA MORA

menjador, de cara a la finestra que donava al carrer. La meua vista era la porta de l'Adela. Si aixecava més els ulls també podia veure els camps de blat, al fons. La porta de la veïna sempre era tancada, només s'obria a les deu del matí, quan l'Adela sortia a comprar amb el cistell, al poble del costat, i a les sis, quan l'Adela sortia a passejar, potser fins a la plaça, on probablement es trobaria amb la Roser, en Ramon i la Conxita, i la Mercè. Els altres quatre habitants del poble.

Ja feia cinc dies que era al poble. Hi vaig aterrar amb prou menjar i quasi no sortia de casa: veia el món, que ara eren els camps de blat, des de la finestra. Vaig treballar com mai, per foragitar-te del cap.

Dissabte vaig decidir treballar en la novel·la. Abans de les vuit del matí ja era assegut davant l'ordinador. Vaig respirar a fons i vaig mirar per la finestra, ben oberta, els camps de blat i la porta tancada. Tot era conegut. Tot estava bé. A les vuit en punt es va obrir la porta de l'Adela. Atònit, vaig veure sortir-ne la teua

cua de cavall, la teua bossa d'esport, la teua jaqueta amb caputxa. Vas aixecar la mirada i em vaig sorprendre de trobar-te més alta, més prima, més rossa. La teua altra m'aguantava la mirada, més encuriosida que molesta. Va col·locar-se bé la bossa a l'espatlla i a poc a poc va començar a caminar carrer amunt. La vaig seguir amb la mirada, fins que va desaparèixer a l'altura de la plaça.

L'Adela no m'havia dit que tenia una filla. Jo tampoc no li havia dit que tenia un fill. Un a un.

Va tornar a les dues en punt. Va entrar sense aixecar la vista i ja no va sortir fins a les set del vespre, amb unes bambes per córrer. A les nou tornava a entrar. L'endemà, diumenge, vaig tornar a seure davant l'ordinador, davant la finestra, abans de les vuit. La porta es va obrir, la cua de cavall, les cames llargues, la bossa d'esport. La mirada amunt. Aquest cop, un somriure. Tornada a les dues. Sortida a les set, tornada a les nou. Porta tancada fins l'endemà. Vaig anar a fer-me el sopar. La previsibilitat dels seus horaris s'anava convertint en

un al·licient motivador per posar-me ben aviàt a treballar i quedar-m'hi.

Dilluns a les vuit i deu, la porta continuava tancada. No es va obrir fins a les deu. L'Adela va sortir a comprar.

—Vols alguna cosa, noiet?

Li vaig encarregar pa i ous. De pagès, sí, gràcies. Quan va tornar, vaig esbrinar tot el que necessitava. La filla ve cada divendres a la nit, tard. L'endemà es lleva aviat per anar a nedar, al poliesportiu, 15 minuts en cotxe, sempre a la mateixa hora, sempre la mateixa estona, fins al migdia. Al vespre surt a córrer, sempre a la mateixa hora, sempre el mateix recorregut. És meticulosa. Diumenge a la nit torna a la ciutat, on treballa i viu.

Dissabte, a les vuit, ens vam somriure. Vaig treballar tot el dia i a quarts de set vaig sortir amb la bicicleta. La vaig esperar, de manera que semblés una casualitat, al creuament del riu, tornant al poble. Es va sorprendre de trobar-me allà, pensava que jo només treballava. Vaig baixar de la bici i vam tornar junts, caminant.

Les coincidències van continuar un parell de caps de setmana més, i al quart, la vaig convidar a pujar a casa. Conscient que li costaria dir-me que sí. Però l'Adela ens havia escoltat des de la seva finestra i la va animar, sense contemplacions. D'aquesta manera vaig aconseguir tornar a fer l'amor amb tu. I vaig adonar-me que per molt que m'allunyés, per molt que em volgués aïllar en un poble mig desert, per molt que la cua fos més rossa i les cames més llargues, i l'amor més salvatge, sempre acabaria follant amb tu. Sempre.

Mò Bertran va publicar el seu primer conte a *Malarrassa*. L'autora és Premi Núvol al conte més llegit (*Plans de futur*) de la revista *Núvol* durant el 2020. Actualment treballa en un guió de cinema.

El Cinema Catalunya projecta el documental *Woman* el 5, 6 i 7 de març

Aquesta producció francesa està codirigida per Anastasia Mikova i Yann Arthus-Bertrand, fotògraf i creador de la sèrie de reportatges «La Terra vista des del cel».

En el marc dels actes de celebració del Dia Internacional de la Dona, el Cinema Catalunya de Terrassa projectarà durant els propers dies el documental *Woman*. La cinta s'estrenarà a la sala municipal del carrer de Sant Pere aquest divendres, 5 de març, a les 19.30h. També es podrà veure dissabte, diumenge i dijous, amb una sessió diària a la mateixa hora. Les entrades són numerades i es poden adquirir tant a taquilla com també per internet, a través del web cinemacatalunya.cat.

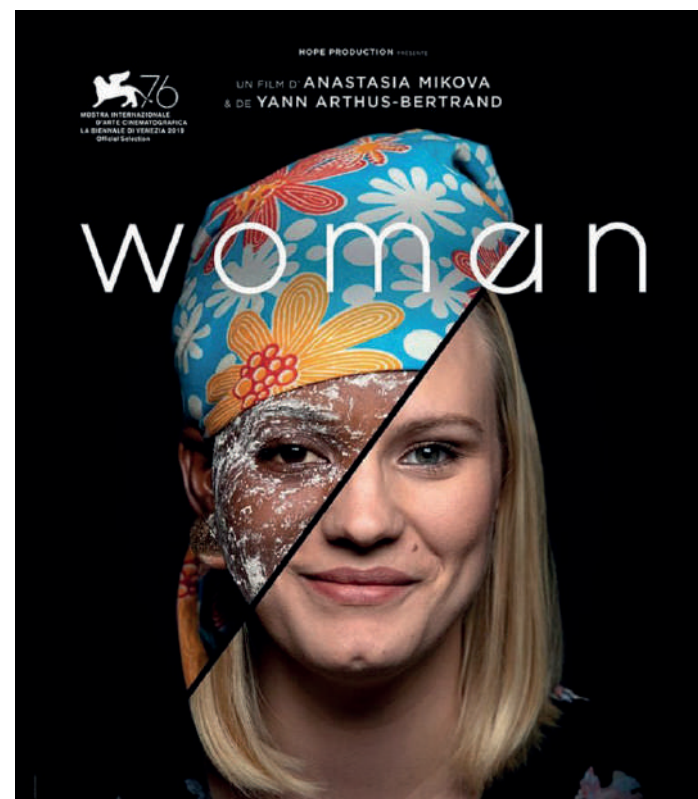
Una crida a l'empoderament del gènere femení

Woman és un documental codirigit per la periodista ucraïnesa Anastasia Mikova i el fotògraf francès

Yann Arthus-Bertrand, creador de la prestigiosa sèrie de reportatges audiovisuals «La Terra vista des del cel». En aquest cas, la pel·lícula ens transporta per tots els racons del planeta i ens ofereix un retrat íntim de milers de dones amb diferents models de vida. Totes elles pateixen desigualtats i s'enfronten a dificultats diàries, condicionades per la seva cultura, la seva fe o el seu entorn familiar. Tot plegat, un fidel reflex de la societat actual, però també una crida a l'empoderament del gènere femení, a través de la seva capacitat i força interior per canviar el món. Així, *Woman* és un missatge d'amor i d'esperança per a totes les dones. Un intent de comprendre la vida a través dels seus ulls i, també, una evidència de la feina que encara queda per fer.

Aquesta producció francesa es podrà veure al Cinema Catalunya en versió original, subtitulada en castellà. La pel·lícula, que va ser presentada a la secció oficial del Festival de Venècia, té una durada de 105 minuts.

Des del Cinema Catalunya es recorda que la sala del carrer Sant Pere compleix amb totes les mesures de protecció de la Covid-19 i és per això que l'aforament està limitat guardant la distància entre localitats i entre grups de la mateixa unitat de convivència. En aquest sentit, es recomana assistir a les sessions amb antelació per tal d'evitar cues i aglomeracions a l'entrada, així com comprar les entrades de manera anticipada ja sigui a la taquilla o a través del web.

■ Cartell del documental *Woman*

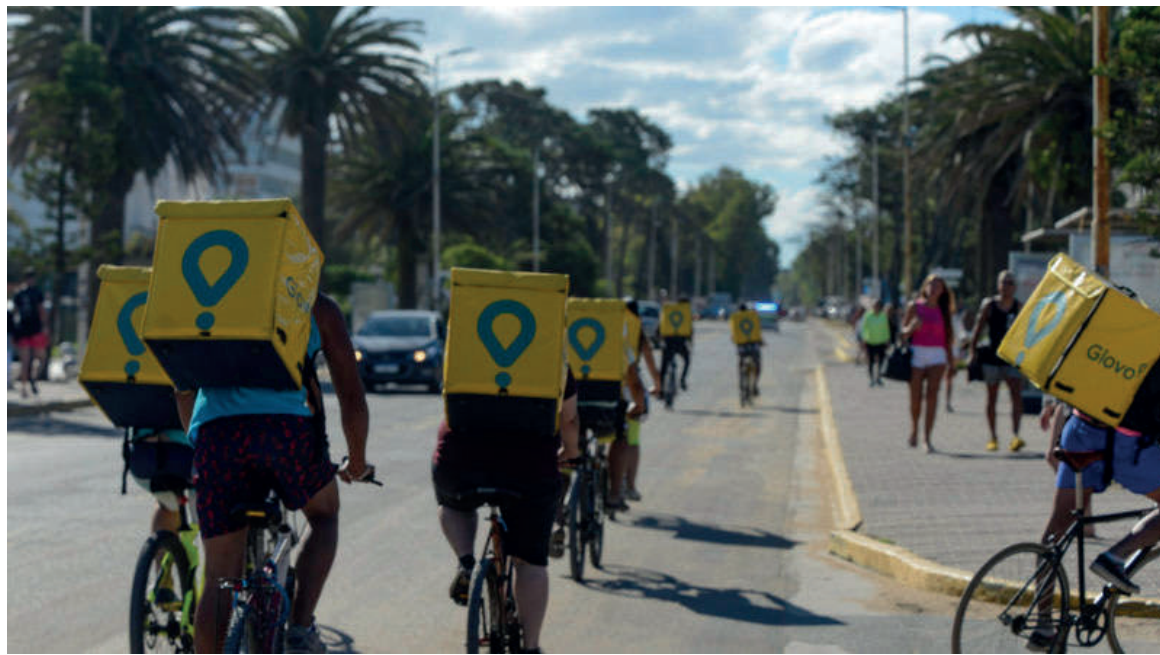
Col·laboradors necessaris?

Toni Marcilla
Treballador social

Una de les pel·lícules que més m'ha impressionat mai, ha estat *El planeta de los simios*. No parlo d'això que s'ha fet ara fa relativament poc, amb el mateix títol. Parlo de l'original del 1968. No sé quina edat devia tenir la primera vegada que la vaig veure, però guardo el record de sentir que era una pel·lícula que, entre d'altres coses, em provocava por. L'he vist infinites vegades i continuo conservant aquella mena d'esglai. El que el provoca, per a mi, és la música. Jerry Goldsmith, creador de la banda sonora, va crear una música experimental a base de percussió que, diuen, va omplir amb pots i olles metàl·liques, tasses i bols ceràmics i de més estris de cuina, amb la idea de transportar-nos a un mon estrany.

Dissabte, vaig tornar a veure, per casualitat, *Los Santos inocentes*. Pel·lícula que m'atrapa hipnòticament tot i haver-la vist una dotzena (o dues) de vegades. Tinc la mateixa sensació amb la seva banda sonora que amb la de *El planeta de los simios*. Investigant una mica trobo que Antón García Abril, creador de la banda sonora, també va utilitzar cops de percussió i sons experimentals que, en aquest cas, són primitius o tribals, a partir d'un instrument de tres cordes anomenat rabel, que s'amalgama amb els sons de triangles, olles i ampolles d'anís.

Los Santos inocentes és una joia basada en altre. La novel·la realista de Miguel Delibes que ofereix un retrat de la vida en el món rural de l'Extremadura dels anys seixanta. La vida dels señoritos ociosos, capritxosos, abusadors, i la dels servents ignorants, analfabets i, sobretot... dòcils i obedients. Estem als anys 60 en ple règim franquista; l'obra és una crònica precisa d'una pràctica i d'un temps que no és gaire llunyà

i, precisament per això, crec que em continua violentant. Passatges com el que s'esdevé quan es crida als servents a la casa gran per ser espectacle en una sobre taula, amb la pretensió de mostrar a un ambaixador convidat que ja no existia l'analfabetisme, fent-los gargotejar el seu nom en una llibreta davant l'atenta mirada dels convidats, fan venir basques.

Els sants innocents són a l'obra de Delibes el que a la pel·lícula de Camus traspuen els seus personatges; una mostra del que es pot fer des de la satisfacció de saber-se inqüestionable, des de la conveniència, de l'ús i l'abús amb la vida humana com a objecte de treball i la forçosa conformitat dels altres.

Em pregunto si no seran el "riders" els nous innocents del segle XXI: més de 10.000 repartidors a domicili en tota Espanya. Parlo d'aquest exèrcit silenciós d'obligats falsos autònoms, ja que l'empresa no reconeix la seva relació laboral amb

“Em pregunto si no seran el “riders” els nous innocents del segle XXI. Parlo d'aquest exèrcit silenciós d'obligats falsos autònoms, ja que l'empresa no reconeix la seva relació laboral amb el treballador”

el treballador, sinó una de tipus mercantil, en què ningú cotitza per ells i, en conseqüència, són ells mateixos els qui s'han de donar d'alta a la Seguretat Social i amb la responsabilitat de fer les corresponents declaracions trimestrals; no tenen vacances, ni salari mínim ni permisos retribuïts. El lloguer de comptes dels repartidors que formen part de les plataformes, comença a ser una pràctica habitual. A canvi de diners, el repartidor amb compte en una plataforma cedeix el seu perfil a altres repartidors no inscrits... ambdós necessiten diners de totes totes.

I així ens trobem personificant el paper de señoritos. Quan algú es neguiteja per no tenir acetona a casa per netejar-se les ungles i tornar-se-les a pintar i decideix trucar a un rider, ho fa també des d'allò que deia abans... la satisfacció de saber-se inqüestionable, des de la conveniència, de l'ús i l'abús amb la vida humana com a objecte de treball i la forçosa conformitat dels altres. El

més cruel és que, de ben segur, la idea predominant entre els usuaris d'aquests serveis és la de la justificació. De què, el rider, com més comandes fa, més pot guanyar; o sigui que, encara gràcies a la nostra aportació! És a dir, des de l'ociositat del sofà de casa nostra, a més a més, justifiquem la degeneració de plataformes que, per exemple, s'han atrevit a baixar les seves tarifes, com assenyala el diari Público, que va fer Glovo en plena pandèmia, baixant la tarifa de repartiment a 1,20 euros per cada comanda a Madrid, per la qual cosa, conseqüentment, els repartidors hauran de fer molt més treball per aconseguir el mateix salari d'abans de la baixada de tarifes.

I dic jo si no serà la banda sonora dels sants innocents del segle XXI, la mateixa violència orquestral que feia servir Goldsmith o Camus, amb ampolles de vidre d'anís del mono, la d'ara amb els contenidors de vidre per poder ser escoltats. I dic jo si no serà aquesta la mateixa "música" que omplia els silencis obedients dels servents de *Los Santos inocentes* i que, ara, omple els silencis d'aquells qui utilitzen una aplicació, emparats en la despersonalització, l'anonimat i la complicitat de molts, cada cop més, fent la vista grossa per patrocinar el dependent esclavatge d'un precariat, que canvia l'argolla al coll per una motxilla a l'esquena. La meua àvia acostumava a dir sempre: "lo que no quieras para ti no lo quieras para nadie". I dic jo si no estarem sent tots una mica simis, representem el fil cinematogràfic del principi, incapaces de distingir entre la mateixa tirania i la d'un "servei" que ens fa col·laboradors necessaris per materialitzar un sistema que viu de la nostra falta d'escrúpols i de la necessitat d'altres.

COSMÉTICA DE TRINCHERAS

Esther Valero

Si et ve de gust afegir els olis essencials, deixa macerar una setmana més.

Aquest ambientador depura l'ambient i renova energies.

Si vols consultar més receptes de cosmètica natural i aromateràpia, pots visitar el bloc: www.cosmeticaidetrincheras.com i seguir-me a Instagram: @cosmetica_de_trincheras

AMBIENTADOR NATURAL D'ENCENS NAG CHAMPA

El nag champa es una varietat d'encens de l'Índia que es fa a partir de l'extracte de la flor de l'arbre *Michelia Champaca*. Significa literalment "flor de serp", ja que els pètals de les flors recorden al cap d'una cobra. Té un aroma inconfusible i compta amb molts beneficis per a facilitar la meditació i la pràctica del ioga, aporta harmonia i millora l'estat d'ànim.

Si no vols fer servir encens a casa per temes de seguretat o perquè tens fills petits, podràs preparar aquest ambientador. Necessitaràs alguns cons o sticks d'encens *nag champa* i una mica de vodka. Hauràs de macerar-los 7 dies en una proporció 1:3, és a dir, una part d'encens per 3 parts de vodka. Passat el temps de maceració, cola'l i envasa'l en una ampolla amb difusor.

Jo li he afegit un toc d'oli de bergamota i oli essencial de llimona (10 gotes de cadascun per cada 30 ml d'extracte d'encens), però pots usar-ho sense l'oli essencial, perquè l'aroma és ja deliciós.

ASSESSORA
— gestió en economia social —

Centre de formació i gestió de Cooperatives i Societats Anònimes Laborals del Vallès Occidental

- Constitució de societats
- Assegurances
- Comptabilitat
- Estudis de viabilitat
- Assessorament laboral
- Gestió social
- Capitalització de l'atur
- S.L. i autònoms

**Carrer Torrent, 146, baixos
08225 Terrassa**

Telèfon
93 780 28 88
info@assessoragestio.com

→ LLIBRES

Un combat per la justícia i la pau

Cristina Morral

Es grans canvis de la societat són sovint fills del compromís de les persones que actuen des de la base. Ens en dona el testimoni aquesta biografia de Joan Misser, militant pacifista i ecumenista de la primera hora, escrita pel seu fill, el periodista Francesc Misser, amb un pròleg del periodista i escriptor Xavier Garcia on es diu: «Aquest any 2021 s'escau el centenari de Joan Misser i Vallès, que va néixer, per tant, el 1921, a Arenys de Mar i va morir, el 2015, a Bailleul (França). És molt oportuna aquesta biografia que ha escrit el seu fill Francesc (Barcelona, 1956), que va seguir amb els seus germans, des de 1959, el periple francès i belga que van iniciar els seus pares per escapar de l'asfixiant dictadura franquista».

Aquest llibre ens invita a fer un recorregut de moltes dècades a través de la vida d'un home marcat profundament pels estralls de la Guerra Civil a Barcelona, que va ésser un dels capdavanters dels canvis profunds que es varen manifestar a Catalunya i a la resta de la Península en el terreny polític i en el si de l'Església, a contracorrent de l'actitud col·laboracionista de la Jerarquia amb el règim franquista.

Com va escriure el seu amic Mossèn Josep Dalmau, Misser va ser «un catalitzador, empassant-se i repartint idees i també escrits, una mena de laboratori ambulant». Entre els seus companys de resistència hi havia Alfons Carles Comín, Maurici Serrahima, Josep Benet, José Ignacio Urenda, Jaume Lorés, Joan Gomis, Francesc Vicens, Arcadi Oliveres i molts més. També el filòsof italià Lanza del Vasto, deixeble cristià de Gandhi, i Pere Casaldàliga, bisbe dels pobres a Sant Felix d'Araguaia, al Mato Grosso (Brasil).

El seu compromís amb el combat contra la injustícia i l'explotació econòmica l'il·lustra també la seva implicació amb el Frente de Liberación Popular (FLP), que Misser va contribuir a implantar a Catalunya, on adoptà el nom de Front Obrer de Catalunya (FOC), un espai de lluita del qual formarien part gent tan diversa com ara Pasqual Maragall, Manuel Vázquez Montalbán, José Antonio González Casanova, Narcís Serra i Miquel Roca i Juyent, i on cristians i militants d'inspiració marxista van trencar barreres i van aprendre a treballar junts contra la dictadura.

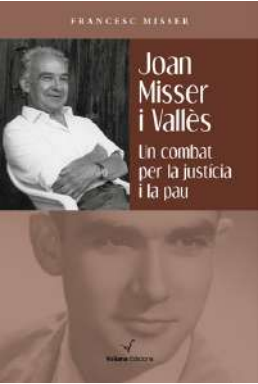
També el seu treball a l'editorial Estela de Barcelona va contribuir a difondre les noves idees que circulaven llavors per tota Europa.

Més endavant, des de França, on s'hagué d'exiliar l'any 1959 per lliurar-se de la policia franquista, va continuar lluitant pels seus ideals de pau i de justícia d'una altra manera, com la lluita per la independència d'Algèria, participant en el moviment del maig de 1968 i familiaritzant-se

amb la Teologia d'Alliberament. Cap al final de la seva vida formà part de Droit au Logement, l'associació de solidaritat amb els immigrants que s'amuntegaven a l'anomenada jungla de Calais.

En reconeixement de la tasca de tota una vida, Joan Misser va rebre la distinció Memorial Joan XXIII per la Pau l'any 2003 per haver estat, segons va dir Arcadi Oliveres: «Promotor entre nosaltres, des de l'anonimat —durant els anys de lluita per la democràcia, la llibertat i la pau— dels moviments pacifista i ecumènic, i de l'entesa entre diferents cultures, que va fer palès amb el seu llibre *Immigrants avui, catalans demà*». Algunes de les personalitats que van rebre aquest premi abans que ell són Hèlder Câmara, Lluís Maria Xirinacs, Adolfo Pérez Esquivel, Pere Casaldàliga i els seus amics, Joan Gomis i Josep Dalmau.

Cristià amb totes les conseqüències, socialista sense partit, humanista de totes les causes humanes, pedagog a escoles i a la Universitat a França, Joan Misser va ser home un lliurat a la paraula en totes les seves dimensions: escrita, dialogada i traduïda. I tot —com indica el subtítol d'aquest volum— en «un combat per la Justícia i la Pau».

FITXA BIBLIOGRÀFICA

Joan Misser i Vallès. Un combat per la justícia i la pau

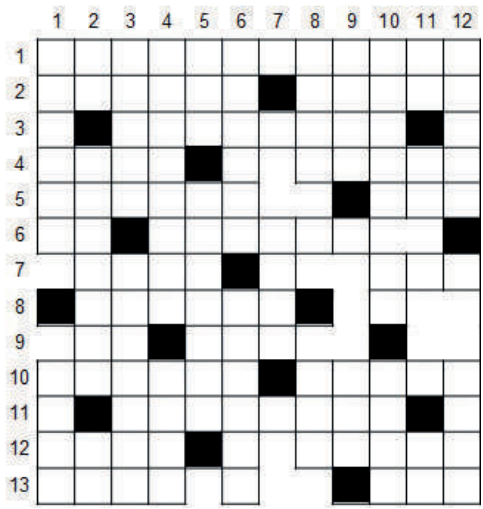
Francesc Misser

Pròleg de Xavier Garcia i Pujades

Voliana Edicions, Argenton, 2021
284 pàgines

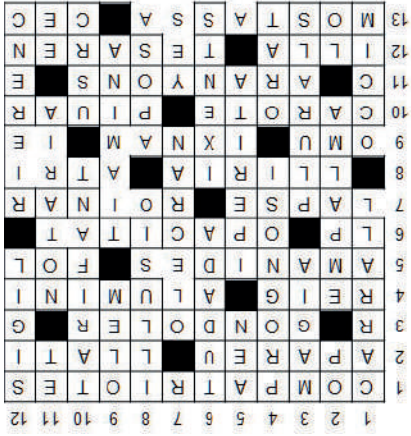
→ MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Vénen d'algun lloc pròxim, però no els reconeixem si no és a l'estranger / 2. Sembleu dels que frenen a la A. "Còctel de tilla" en l'idioma curial / 3. La vibratòria. Taxista a força de braços. La vibratòria a la francesa / 4. Bollet d'aspecte estranyament regi. Metall tan lleuger que de vegades sembla paper / 5. En certa manera desanima, veure'ns a tots els menús. Foli de ¾ / 6. Inicials de vinil. Falta de transparència dels vidres el Politburó / 7. Temps que triga a desfer-se un sèpal. Ploure sense ganes / 8. El poble d'en Pepín el torero. El pati dels atribolats / 9. Mou mou per escapar el comú. Projecti aire enrere artificialment. Al cor de les ties / 10. Hidrocarbur d'aspecte pastanagós. Piular, però menys / 11. Primer de la classificació. Insectes petits que destil·len patxaran. I primer de l'eliminatòria / 12. Conjunt de cases en un mar d'asfalt. Tibaren / 13. Invent picant per ocultar la fetor del BigMac. El seu millor amic és un gos, però no qualsevol.

VERTICALS: 1. Carraca de carall?: no, escòria que queda a les canonades. Matem amb un aire estranyament còmic / 2. Indicis d'oportunisme. Fa una connexió de cables per xutar de voleia. Heus-lo aquí / 3. Un truc collonut: amagar l'amiga. Dos adjectius ho són només de trobar-se, naltros hem de participar a tot / 4. Pronòstic exclusivament mèdic. Tan foll que sa infantesa va ser llegendària / 5. Amics d'Ensorrar el Negoci. Compost de sofre usat com a gas de guerra. Acaba la paciència / 6. Tu, estadística, que estàs ben malmesa... Sortints immaterials / 7. Encara vibra. Apòfisi de l'os cúbit, que fa de mal encolar. Sí, és anglès / 8. Engany òptic que millora l'estat d'ànim. Instal·la entre comes / 9. Se sap que ve del sud no per l'olor ni pel color ans per la posició. Vitamina que va de conya per anar a la mina, tia / 10. Fixant els preus per surfear. Rucs amagats en un curs pèssim / 11. A tu. Madonaria de ser en un despatx jurídic. Cursa d'electrons / 12. Precaució a l'hora de començar la carrera de sigil·lografia. Un de la riera.

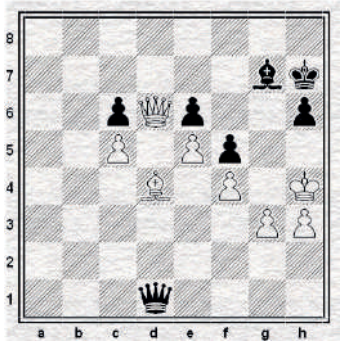
→ VINYETES

Gema Lladó

→ PROBLEMA D'ESCACS

Victor Rivas

Juguen negres i guanyen.
D'una partida entre Buska i Kovacs de 1964 a Budapest, és aquesta posició en la qual el negre va aprofitar el torn de joc per crear problemes greus al rei blanc. Com ho va fer?

Nivell: mig

Solució: 1...A6g6+! 2...exf6.Rfg6! 3.g4.Del+ 4.Af2.Dxg2+!

Victor Rivas
Tècnic de Nivell 1, Mestre Català d'escacs.

Classes particulars i grupals, més de 20 anys d'experiència.
Contacte: 679 654 719
vrgr18081977@gmail.com

→ PERFILS: NARCÍS SERRAT

“Muntanyenc i llibreter, és la meva vida”

■ Al Nepal, en Narcís Serrat en una de les excursions d'escala, amb població local

Malarrassa ha trobat en Narcís a la plaça Cinto Verdaguier, lloc de molts records d'infància i joventut. A banda la caserna de la Guàrdia Civil o la bassa de la Mina, plena de peixos, la riuada del 1962: «he fet un treball amb el Francesc Mauri del cas, van caure 340 litres a la conca del Montcau, en Mauri diu que desplaçant-se una mica no hauria passat res, però...».

«Aquell dia», recorda molt bé, «ens vam llevar i en arribar a can Colapi era tot ple amb matalassos per rebre gent. Vam baixar a la Rambla i no hi havia res, forats molt forts, un escenari de fang, cotxes. Amb motiu dels 50 anys, amb fotos i informació, hem fet un treball, amb testimonis vius i veus de la gent».

Certament, en Narcís té moltes coses a dir, i per sort treballa en el registre de les mateixes. Entre altres, les grans nevades dels 80, els magatzems modernistes al carrer del Nord, el primer grafiti amb esprai contra Franco... I tot això sense entrar en temes com les seves fites com a muntanyenc, entre les quals es compten la pujada a alguns dels més alts cims del planeta, o per dir-ho més clar, a cims de l'Himàlaia, al Tibet. Malarrassa lamenta no poder allargar aquesta conversa, però garanteix que vindran més records i escenes necessàries.

Terrassenc i ciutadà del món, l'altra gran cim de la seva carrera ha estat participar en donar vida a una de les llibreries emblemàtiques de la ciutat i el País. «L'edat cronològica, però», subratlla, «no importa, l'edat està al cor, hi ha joves que semblen iaies, estic més amb l'edat del cor que la cronològica, faig anys cada dia quan em llevo, obro els ulls, veig la llum i em venen ganes de fer coses».

♦ **Vivim, de totes maneres, moments bastant adversos ara, que superen, segurament, tot el que podíem imaginar.**

Quan tu estossaves et deien «Jesús», volia dir que ja t'en anaves. De pestes i malalties, sortosament, la ciència ha anat curant coses. Ara crec que estem en una pandèmia/pantomima dels polítics, farmacèutics, grans empreses que els interessa, així, com va. Mira l'*Amazon*, quantes furgonetes... Llavors, jo, no sé...

♦ **Quina responsabilitat, la dels polítics, en el tractament de la pandèmia?**

Els polítics estan fent molt de mal, i les conseqüències seran més greus que les morts. Ara farà un any, el petit comerç, petita empresa, la hostaleria... ja t'ho pots empassar, no pot ser aquestes mesures tan dràstiques en el moment, 7 dies més, què vol dir? Serveis o no?

♦ **Costa creure que ningú en sàpiga, com que si fos quelcom programat...**

Algunes generacions (pas poca gent) pensen i recorden encara els llibres i la cultura com el Cau Ple de Lletres, encara al Baix Plaça, es va aprendre i construir. També la llibreria d'en Grau, en altre caus, sense dubte, forma part d'aquesta memòria recent i, malgrat tot i els grans canvis, del nostre present. En Narcís Serrat, la Teresa i el Lluís Soler són protagonistes d'una experiència que, contra vent i *amazon* i altres catàstrofes no naturals, caldria valorar, des de diferents perspectives, sigui la cultura, la literatura concretament, però sobretot un pensament i una manera d'entendre la vida. I també sobre un model de comerç, que ho és també de societat i de barris.

El ministre de Sanitat no té ni idea, va estudiar filosofia i lletres, té carrera al partit i un dia li van dir, vine aquí. Crec més en governs tecnòcrates amb encàrrec concret, amb gent preparada, urbanistes, amb cultura...

♦ **Difícil tot plegat. En tot cas tornem a la teva experiència com a llibreter.**

Ho faré breu. El Cau Ple de Lletres nasqué al carrer Baix Plaça, creat pel Jaume Colomer, cap als anys 75 o poc abans. Un temps en què es van crear moltes llibreries pel país. Cert que totes portàvem dins un pensament polític o ideològic. De fet, vam fer una cooperativa, que es va dir Bestiari, de serveis entre les llibreries que ens veien sovint a Barcelona, vam arribar a ser 18 llibreries de comarques. Ens trobàvem al carrer Comtessa de Sobradiel, cantonada amb Avinyó.

♦ **Però va ser un projecte del Jaume.**

Sí. Després, amb el Lluís Soler i la seva germana Teresa, vam donar-li una nova empena. Difícil d'imaginar ara tot plegat. Érem a la universitat, havíem de fer el servei militar, però tot i així ens vam animar quan el Jaume, l'any 78, va decidir deixar-ho. Per cert, jo estava a l'Himàlaia, una expedició de 8.500 metres, tot gent de Terrassa, vam estar sis mesos fora de casa. Allà vaig rebre un aerograma, un xerpa nepalès m'ho va portar. De tornada ens vam reunir i vam decidir agafar la llibreria els dos. Després també amb la Teresa Soler. I sí, la cosa va anar prou bé. Ens vam canviar al carrer Cremat, perquè necessitàvem més espai. I bé, al final vam acceptar una proposta de venda. La veritat, havíem treballat molt i necessitàvem fer un canvi.

♦ **Els llibres són vocació o hauries pogut vendre altra cosa?**

Jo em sento muntanyenc i llibreter, ara no em facis dir si és professió, feina, vocació... és la meva vida.

♦ **En tot cas, en aquells temps, aquesta activitat comportava problemes amb el poder...**

Sí, molt clar. Cada dia, per una o altra raó, teníem els grisos a veure els llibres. Sovint van ser segrestats. Coses que ara semblen increïbles, com *La historia de España* del Pierre Vilar, o el *Conceptos fundamentales del materialismo histórico*, de la Marta Harnecker; també van estar prohibits el Pedro Salinas, els 20 poemes de amor de Neruda... Nosaltres, de totes maneres, els teníem i veníem d'amagat, això era ja finals dels 70.

♦ **Fer presentacions de llibres, tot un problema, no?**

En vam fer moltes, perquè són necessàries, crec. Però sempre havíem d'anar al Govern Militar amb el guió de tot escrit que s'havia de dir, s'ho miraven i censuraven, i després autoritzaven o no. D'amagat, a la presentació, sempre hi havia alguna persona que ja l'oloraves que estava al *quite*, de paisà, clar.

♦ **Us agradaven més els llibres o la política?**

Com a llibrers, érem solidaris amb els moviments. Col·laboràvem amb totes les activitats que ens convidàvem, i evidentment eren totes per recollir diners per causes. Podria dir algun partit, però no crec que això ara importi. Però hi vaig col·laborar econòmicament també. Com amb les altres entitats a les quals estic associat, que s'han de mantenir... parlo del Centre Excursionista, dels Amics de les Arts, d'Òmnium o Metges Sense Fronteres. També haig d'afegir

que hi ha entitats que ja han esdevingut una mena de grans empreses, això, la veritat, no m'interessa.

♦ **Amb el canvi de seu al carrer Cremat vau canviar de concepte de llibreria?**

No, tot igual, la mateixa gent i projecte, però vèiem la necessitat de créixer. El món editorial va créixer molt en oferta de temes, serveis i àmbits. En tot cas, vam potenciar sempre molt les petites editorials, donant visibilitat a l'aparador, amb espai i temps de presentació. Els llibrers de comarca intentàvem potenciar les petites editorials, a la fi, els Planeta i altres ja funcionen sols. I aquí comptem també els autors i autores locals.

♦ **De totes maneres, el canvi devia implicar una despesa gran.**

La veritat és que ens vam emmerdar econòmicament bastant, però ens en varem sortir, sempre amb il·lusió, ganes de treballar, donar servei i no mirar el rellotge.

♦ **Al final, però, vau vendre la llibreria a una marca gran.**

La venda va ser un tema clar. Portàvem uns 38 anys, estàvem perfectes. I va venir una cadena de llibreries a dir-nos que es volien instal·lar a Terrassa, i que ja tenien mirat local i tot, al centre. D'entrada no vam fer cas, com dic anàvem bé, ja hi treballàvem unes 20 persones, un bon equip. Al final, però, ens va proposar comprar, mantenir tota la gent i les característiques i formes que havíem anat creant. I finalment ens va semblar que n'havíem fet prou i deixàvem el projecte orientat, no era ni cadena de burguers ni de cafès o altres.

♦ **En aquest punt, és interessant saber la teva opinió sobre els grans canvis en curs sobre la natura i els canvis en el model de comerç.**

Jo ho he viscut una mica com a vocació, professió... Molt important la relació amb el client, és un vincle i una feina que si la vius la gaudeixes. Ara sóc voluntari de casals de gent gran, des de fa 9 anys, amb lleure, caminar als boscos, reconèixer flora, fauna, costums, toponímia...

Crec que la natura ho és tot. Però no estem deixant respirar el món, és com si a mig cos teu et poso una bossa de plàstic, no pot ser, necessita traspuar, la natura l'hem de preservar. Aquí hem vist el que s'ha fet a la Costa Brava, els especuladors que volen rebentar-ho tot i guanyar calers ràpids, sense escrúpols.

En el món editorial, ha estat una mica diferent. S'ha creat un grup Planeta importantíssim, però que deixen fer els equips que mantenen un estil propi, una línia editorial que respecten. Després, s'han creat moltes editorials petites, moltes i bones.

♦ **Creus que la llibreria com a comerç té espai?**

No és un problema només de les llibreries. És molt difícil mantenir un petit comerç, pagar el lloguer i els impostos. Hem sap greu dir-ho, perquè a màgrada el tracte humà, donar a la mà, el canvi a la mà... mirar els ulls, parlar, dir-li Maria, com està el Josep... Però ara, i aquí hi ha el que la gent pensa i vol, què volem? El cotxe, un carro ple amb la compra, en sacs plàstics, peix congelat...

♦ **La pandèmia canviarà això?**

La *pantomima* que dic jo, a nosaltres potser no ens afectarà massa. Però sí tindrà efectes en els nanos que han nascut aquest any, no poder veure els avis, la família i amistats, s'han de relacionar amb les mascaretes a la cara, això té i tindrà uns efectes forts. Sobretot en les criatures. I als mitjans només surten les notícies que interessin a determinats sectors, però el problema real hi és!!

Pep Valenzuela

→ RECONeixEMENT DE LES DONES ESCRIPTORES

Escriure la nostra història

Susana Vázquez Badia

EPIGRAMA

Podria Beatriu crear com Dante
o cantar Laura la febre d'amor?
He ensenyat a una dona a fer servir la veu.
I ara, com puc fer-la callar?

(Versió i traducció de Maria Mercè Marçal i Monika Zgustova)
El poema EPIGRAMA, escrit al 1960, és d'Anna Akhmatova,
i el varen traduir del rus la Monika Zgustová i la Maria Mercè Marçal.
Anna Akhmatova, *Rèquiem i altres poemes*, Barcelona: Edicions 62, 1990.

És un fet objectiu i evident que arreu del món, les dones ensopeguem dia rere dia amb obstacles que dificulten la nostra autorealització i, molt sovint, la nostra supervivència.

Tan bon punt provem de sortir de l'àmbit reproductiu per contribuir dins l'espai públic — allà on és possible convertir-nos en altaveu, on puguem dialogar i hi projectem futur —, moltes veus ens diuen sense cap mena de mirament: «el teu lloc és a casa, gestant i parint, torna-hi», «si t'hi quedes, aquí, a més, no t'ho posarem fàcil». Al Parlament afganès, per exemple, quan intervenen les dones, els homes silencien els micròfons automàticament. El partit que governa al Japó, el Partit Liberal Democràtic, fa pocs dies, ha anunciat que permetrà l'entrada de cinc dones a les reunions amb la condició que només observin i s'abstinguin d'intervenir-hi. En totes dues situacions, el silenci es fa servir com una forma més d'abús de qui exhibeix el poder i la voluntat del qual és fer callar la resta de la població.

«El teu silenci no et protegirà», afirmava Audre Lorde; poeta feminista afroamericana i activista pels drets civils. En l'àmbit literari, a més, una activitat on s'emplaça a gaudir d'un temps prolongat de soledat, d'isolament, tampoc no és prou comptar amb una habitació pròpia com Virginia Woolf va reivindicar sempre, sinó, anar més enllà: visibilitzar-nos perquè si no ho fem, no existim. Si callem i no escrivim, qui escriurà les nostres històries? Quin llegat quedarà de nosaltres? Com podem permetre que allò universal esdevingui femení?

Rebecca Solnit: el silenci com a forma de violència cap a les dones

Rebecca Solnit (Connecticut, EUA, 1961), escriptora i historiadora que compta amb més de 20 assajos publicats, és una de les veus actuals de l'activisme nord-americà. Als seus textos tracta temes com el feminisme, el medi ambient, la política o l'art. A *La mare de totes les preguntes* (Angle Editorial, 2018, traducció de Marina Espasa) —recull d'assajos feministes— Solnit analitza com es silencien les dones una vegada i una altra. L'autora subratlla: «La història del silenci és central a la història de les dones». Aquest silenci és la condició universal històrica per a l'opressió. És l'enemic de la presència i del testimoni. El silenci vulnera els drets humans ja que defineix a qui s'escolta i a qui no. Per contra, la veu permet que es creïn

espais per al debat, i així es pugui facilitar el compliment del «dret a la participació, a consentir o dissentir, a viure, a interpretar i a explicar», assenyalava l'escriptora.

Si callem i no escrivim, qui escriurà les nostres històries? Quin llegat quedarà de nosaltres? Com podem permetre que allò universal esdevingui femení?

Solnit creu que és essencial denunciar la violència oculta i les humiliacions quotidianes, així com fer audibles i creïbles les veus de les persones que la pateixen. A més, el silenci condemna a l'ostracisme i a la impotència. El fet de no comptar amb un espai per explicar la nostra història és una mort en vida, i de vegades, en el sentit literal. «Les històries et salven la vida. Les històries són la teva vida. Som les nostres històries», precisa Solnit.

De la mateixa manera que alçar la veu és important, també és fer-ho en col·lectivitat: solidaritat, recolzament i consell. Les cures i la protecció van de la mà i són imprescindibles per poder convertir-nos en altaveu.

Joanna Rus: com fer callar les escriptores

Joanna Rus (New York, 1937-Tucson, 2011) fou una escriptora i assagista especialitzada en ciència ficció. Feminista i de les primeres autores que va declarar la seva homosexualitat obertament.

A l'assaig *How to suppress women's writing* (1983), traduït al castellà per Gloria Fortún com a *Cómo acabar con la escritura de las mujeres*, publicat per l'editorial Dos Bigotes l'any 2018, Russ analitza les estratègies que sempre per excloure les dones de l'àmbit literari. Comença per les prohibicions: des de la manca d'accés als materials o a la formació, fins a la prohibició moral.

Una altra manera d'aïllar les escriptores era negar l'autoria d'un llibre pel fet que l'hagués escrit una dona. Heus aquí tota una colla d'inversemblants i recaragolades accions com ara acusar la dona d'haver contractat un home per haver escrit la seva obra, o assegurar que «l'home que duia dins va ser qui en veritat la va escriure». Russ recorda el cas d'Emily Brontë i la novel·la *Cims borrascosos*, publicada en anglès l'any 1847. Aquest clàssic de la literatura universal occidental es va editar com a obra anònima. Els crítics literaris la van considerar excepcional, i van pressuposar que rere l'obra s'amagava l'enginy d'un autor — home i molt prometedor —. El 1850, la segona edició va revelar-ne l'autoria Emily Brontë i la crítica va fer un gir rotund: d'"obra poderosa" i "realisme brutal" es va passar a considerar com a "novel·la d'amor esguerrada".

Per acabar, Russ inclou la mala fe com a pràctica habitual. Existeix una conspiració del tot conscient. La ignorància no és mala voluntat per ella mateixa, però obstinar-s'hi, sí que ho és; assegura Russ. Ens trobem aquí amb el menyspreu de l'obra o de l'autora: «Així que l'ha escrit, però ho hauria d'haver fet?». Té a veure amb la idea que quan les dones creen, fan el ridícul, són indecents, anormals, neuròtiques o desagradables. A partir del segle XX apareixen els insults físics, morals i sexuals. També s'exclou l'obra de la tradició a la qual pertany i s'etiqueta com a "estranya".

Audre Lorde assegurava que trencar el silenci és un acte de valentia i creació. Què podem fer amb el poder que ens regala la paraula? Camila Sosa Villada (*La Falda*, 1982), Premi Sor Juana Inés de la Cruz 2020 per la seva obra *Las Malas* (Editorial Tusquets, 2020) reivindica com nés, d'important, donar veu a les dones que l'han acompanyada pel camí. Escriure des de la memòria, com un acte de reconeixement, també polític i d'amor.

Cal trencar els silencis, apropiant-nos de nou del temps i dels espais perduts o ignorats per aquells qui ostenten el poder. Recuperar l'herència del passat, escriure el nostre present, i construir nous camins amb pas ferm.

■ Joanna Rus i Rebecca Solnit, a dalt i a sota, amb portades dels seus llibres *Cómo acabar con la escritura de las mujeres* (editorial Barret) i *Dos Bigotes*, i *La mare de totes les preguntes* (Angle Editorial), respectivament.

